

Til høringsparterne

Erhvervsregulering
Ref. LISVI / MAESA
Den 25. april 2019

**Høring over udkast til husdyrgødningsbekendtgørelsen for
planperioden 2019/2020 og udkast til ændret bioaskebekendtgørelse**

Miljø- og Fødevareministeriet sender hermed udkast til bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen) og udkast til bekendtgørelse om anvendelse af bioaske til jordbrugsformål (bioaskebekendtgørelsen) i offentlig høring.

Høringssvar bedes senest den 23. maj 2019 sendt til mfvm@mfvm.dk med cc til lisvi@mfvm.dk med angivelse af j.nr. 2019-5356.

Det bemærkes, at høringssvar fra andre end statslige myndigheder offentliggøres på høringsportalen, og at man ved at afgive høringssvar samtykker til offentliggørelse, herunder af afsenders navn og mailadresse.

De væsentligste foreslåede ændringer er beskrevet nærmere nedenfor.

Med venlig hilsen

Lise Viftrup

1.	Indholdet af de foreslåede ændringer	4
1.1.	Husdyrgødningsbekendtgørelsens titel	4
1.2.	Husdyrgødningsbekendtgørelsens definitioner.....	4
1.2.1.	Definition af bioaske og justering af definition af husdyrgødning	4
1.2.2.	Definition af forarbejdet husdyrgødning og af afgasset biomasse	5
1.2.3.	Definition af kunstgødning	5
1.2.4.	Definition af restvand	6
1.2.5.	Definition af erhvervsmæssigt dyrehold.....	6
1.2.6.	Definition af jordbrugsvirksomhed og planperiode	6
1.2.7.	Definition af opsamlingsanlæg.....	7
1.2.8.	Definition af fast overdækning og tæt overdækning.....	8
1.2.9.	Kategori 1- og 2-natur.....	9
1.2.10.	Miljøstyrelsens teknologiliste.....	9
1.2.11.	Definition af JB-nummer	10
1.3.	Krav til placering af anlæg.....	11
1.3.1.	Placering af ikke fast placerede anlæg i forhold til byområder m.v.	11
1.3.2.	Placering af ikke fast placerede anlæg i forhold til vej, beboelse på samme ejendom og skel	12
1.3.3.	Afstandskrav for folde til svin	13
1.4.	Præcisering af krav til indretning af stalde	13
1.5.	Præcisering af krav til opbevaringskapacitet	14
1.6.	Dokumentationskrav	15
1.7.	Opbevaring af fast husdyrgødning og bundfald.....	16
1.7.1.	Opbevaring af fiberfraktioner i markstak	16
1.7.2.	Indretning og drift af møddingspladser m.v.	17
1.7.3.	Undtagelse fra overdækningskravet for fast husdyrgødning	17
1.8.	Indretning af ensilageopbevaringsanlæg.....	18
1.9.	Afløb fra møddinger og ensilageopbevaringsanlæg.....	19
1.10.	Afstandskrav ved ludning af halm med ammoniak	20
1.11.	Vejrafhængige regler.....	20
1.11.1.	Anvendelse af ammoniak til ludning af halm	20
1.11.2.	Undtagelse fra lukkeperioden for flydende husdyrgødning og flydende affald.....	21
1.11.3.	Meddelelse af påbud ved erosion af jord under normale vejrforhold.....	22
1.12.	Beholderbarrierer m.v.	23
1.13.	Krav om overdækning og logbog for beholdere for flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse	25
1.14.	Præcisering af krav om anvendelse til gødningsformål	26
1.15.	Krav om placering, nedbringning eller nedfældning af visse typer af kunstgødning.....	26
1.16.	Regulering af bioaske, herunder aske fra forbrændt husdyrgødning	28
1.16.1.	Ændringer i husdyrgødningsbekendtgørelsen og konsekvensændringer i bioaskebekendtgørelsen	29
1.16.2.	Øvrige konsekvensændringer i bioaskebekendtgørelsen som følge af ændret fosforregulering.....	30

1.16.3.	Fratrækning af fosfor i bioaske fra halm i jordbrugsvirksomhedens forbrug af fosfor	31
1.16.4.	Udbringning af fosfor fra kunstgødning og bioaske i skove.....	31
1.16.5.	Ændringer af bioaskebekendtgørelsen udover konsekvensændringerne.....	32
1.17.	Ophævelse af regler om husdyrefterafgrøder	33
1.18.	Justeringer og præciseringer i fosforreguleringen.....	33
1.18.1.	Fosforloftet for bedrifter, der ikke er jordbrugsvirksomheder	33
1.18.2.	Fosforloft for vegetabilsk biomasse	33
1.18.3.	Fosforloftet for forarbejdningsanlæg	34
1.18.4.	Præcisering og justering af krav til jordprøver for påvisning af lave fosfortal ved korrektion af fosforloft	34
1.19.	Justering af definition af harmoniarealer	35
1.20.	Overførsel af husdyrgødning.....	36
1.21.	Ophævelse af regler om fosforregnskab	37
1.22.	Særlige regler for kødædende pelsdyr	37
1.23.	Ophævelse af bestemmelse om forholdet til miljøbeskyttelseslovens § 19.....	38
1.24.	Udnyttelsesfrist for anmeldelser	38
1.25.	Kravet om 80 pct. plantedække på undtagelsesbrug.....	39
2.	Miljøvurdering af husdyrgødningsbekendtgørelsen	40
3.	Administrative og erhvervsøkonomiske konsekvenser ...	41
4.	Forholdet til EU-retten	42
4.1.	Overholdelse af regeringens fem faste principper for implementering af EU-regulering	42
4.2.	Bestemmelser, der er omfattet af krydsoverensstemmelse.....	43

1. Indholdet af de foreslåede ændringer

Udkastet til ny husdyrgødningsbekendtgørelse skal med virkning fra den 1. august 2019 erstatte den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

Størstedelen af bekendtgørelsen er en genudstedelse. Bekendtgørelsesudkastet indeholder dog en række justeringer og præciseringer af de gældende regler og enkelte nye regler. De største indholdsmæssige ændringer af bekendtgørelsen er indarbejdelsen af bioaske i reglerne om anvendelse af gødning og krav til udbringning af visse typer af kunstgødning.

Desuden foreslås kapitlerne om husdyrefterafgrøder og fosforregnskab ophævet. Der vil fremover blive fastsat regler herom i henholdsvis plantedækkebekendtgørelsen og gødskningsbekendtgørelsen.

Nedenfor beskrives de væsentligste forslag.

1.1. Husdyrgødningsbekendtgørelsens titel

Den første husdyrgødningsbekendtgørelse er fra 1986. Dengang var bekendtgørelsens officielle titel "Bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage m.v.". Bekendtgørelsen fik sin nuværende titel i 1992. De første udgaver af husdyrgødningsbekendtgørelsen havde primært til formål at mindske direkte tab af næringsstoffer fra produktion, opbevaring og anvendelse af husdyrgødning og ensilage m.v. til omgivelserne, primært vandmiljøet, samt at mindske generne for omboende.

Mange af de gældende regler blev indført dengang, men samtidig er bekendtgørelsens regler udbygget. I dag omfatter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om anvendelse af gødning således ikke kun husdyrgødning og ensilagesaft, men også næringsstofpåvirkningen fra afgasset vegetabilsk biomasse, restvand, affald og kunstgødning. Med forslaget til ny husdyrgødningsbekendtgørelse bliver også gødningstypen bioaske omfattet af bekendtgørelsens anvendelsesregler.

På denne baggrund – og idet begrebet "erhvervsmæssigt dyrehold" fejlagtigt kan give indtryk af, at formålet med dyreholdet har betydning for bekendtgørelsens anvendelsesområde – foreslås det, at bekendtgørelsens officielle titel ændres til "bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning". Populærbetegnelsen "husdyrgødningsbekendtgørelsen" foreslås bibeholdt.

1.2. Husdyrgødningsbekendtgørelsens definitioner

1.2.1. Definition af bioaske og justering af definition af husdyrgødning

Der foreslås som noget nyt fastsat regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen til begrænsning af næringsstofpåvirkningen fra bioaske, jf. nærmere herom nedenfor i afsnit 1.16. Forslaget ligger i forlængelse af lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag (herefter

den nye gødskningslov), hvorefter jordbrugsvirksomhedernes forbrug af fosfor fra bioaske bliver opgjort i gødningsregnskabet på linje med forbruget af fosfor fra andre gødningstyper.

Som følge af de foreslåede regler om bioaske i husdyrgødningsbekendtgørelsen foreslås også indført en definition af bioaske i den foreslåede § 4, nr.16. Det foreslås, at bioaske defineres som gødningstyper, der hidrører fra forgasning eller forbrænding af organisk materiale, herunder de asketyper, der er omfattet af bekendtgørelse om anvendelse af bioaske til jordbrugsformål, og forbrændt husdyrgødning.

Som det fremgår, skal bioaske i husdyrgødningsbekendtgørelsen forstås bredere end i bioaskebekendtgørelsen. Baggrunden herfor er, at ikke alle gødningstyper fra forgasset eller forbrændt organisk materiale i dag reguleres efter bioaskebekendtgørelsen, idet visse reguleres efter bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål. Udbringning af gødningstyper fra forgasset eller forbrændt organisk materiale, der ikke er optaget på bilag 1 til bioaskebekendtgørelsen, kræver således en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19, stk. 1, med vilkår om, at reglerne i kapitel 5-10 i bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål som minimum gælder, jf. denne bekendtgørelses § 6, stk. 2.

I forlængelse af den foreslåede definition af bioaske foreslås husdyrgødningsbekendtgørelsens definition af husdyrgødning justeret, så det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at husdyrgødning er de oplistede gødningstyper (fast husdyrgødning, flydende husdyrgødning, mave- og tarmindeholdet fra slagtede husdyr, bundfald og blandinger) i en hver anden form end aske. Afgasset husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning er som hidtil omfattet af definitionen af husdyrgødning, idet dette også er former af husdyrgødning, der ikke er askeform.

1.2.2. Definition af forarbejdet husdyrgødning og af afgasset biomasse

Den gældende husdyrgødningsbekendtgørelses § 4, nr. 9, indeholder en definition af forarbejdet husdyrgødning og som § 4, nr. 11, en definition af afgasset biomasse. Disse definitioner foreslås ophævet som en konsekvens af, at bekendtgørelsens kapitel 14, hvor begreberne anvendes, foreslås ophævet. Definitionerne af biogasanlæg og af forarbejdningsanlæg opretholdes. Definitionen af husdyrgødning i § 4, nr. 1, omfatter også husdyrgødning i forarbejdet eller afgasset form.

1.2.3. Definition af kunstgødning

I husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4, nr. 14, defineres handelsgødning som uorganiske gødninger og urea, der indeholder hovednæringsstofferne N eller P. Handelsgødning anvendes også som begreb i husdyrbrugloven og gødskningsloven.

Med den nye gødskningslov er terminologien ændret, således at begrebet "handelsgødning" er erstattet med begrebet "kunstgødning".

Med henblik på fortsat at benytte den samme terminologi i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i gødskningsloven foreslås det, at terminologien i husdyrgødningsbekendtgørelsen ændres tilsvarende, så der i bekendtgørelsen i lighed med i gødskningsloven anvendes begrebet kunstgødning i stedet for handelsgødning. I den anledning foreslås definitionen af handelsgødning ophævet og erstattet af en definition af kunstgødning. Det forhold, at husdyrgødningsbekendtgørelsen foreslås at indeholde en regulering af bioaske, indebærer desuden, at der er behov for i definitionen af kunstgødning at undtage bioaske.

På denne baggrund foreslås det, at der ved kunstgødning i husdyrgødningsbekendtgørelsen forstås uorganiske gødninger og urea, der indeholder hovednæringsstofferne N eller P og er fremstillet ved en industriel proces, og som ikke er bioaske. Desuden foreslås det tilføjet til definitionen, at kunstgødning ikke kan være husdyrgødning. Husdyrgødning, der har gennemgået en industriel proces, forbliver således husdyrgødning.

Det bemærkes, at terminologien i dette høringsbrev er rettet til i overensstemmelse med forslaget, så begrebet kunstgødning både anvendes i beskrivelsen af gældende ret og af de foreslåede ændringer.

1.2.4. Definition af restvand

Efter den gældende bekendtgørelses § 4, nr. 19, litra b, omfatter definitionen af restvand vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift. Det foreslås, at "produkter fra husdyrhold" udgår, dels fordi ordet produkter har en anden betydning i andre af bekendtgørelsens definitioner, hvorfor formuleringen kan give anledning til uklarhed, dels fordi vand fra vask af foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift efter ministeriets vurdering er dækkende for det vand, der er omfattet af litra b, og som er kendetegnet ved, at næringsstofindholdet (som skal være på 0,3 kg N pr. ton eller derunder) stammer fra andre kilder end husdyrgødning.

1.2.5. Definition af erhvervsmæssigt dyrehold

I den gældende husdyrgødningsbekendtgørelses § 4, nr. 22, defineres erhvervsmæssigt dyrehold som et dyrehold, som i henhold til bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter (miljøaktivitetsbekendtgørelsen) anses for erhvervsmæssigt.

Miljøaktivitetsbekendtgørelsen indeholder i § 7 størrelsesgrænser for et ikke-erhvervsmæssigt dyrehold. Bekendtgørelsen indeholder derimod ikke en direkte afgrænsning af erhvervsmæssigt dyrehold. På denne baggrund foreslås det, at erhvervsmæssigt dyrehold i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4, nr. 21, defineres som et dyrehold, som overskrider størrelsesgrænserne for ikke-erhvervsmæssigt dyrehold i miljøaktivitetsbekendtgørelsen. Der er tale om en sproglig præcisering, der ikke ændrer ved afgrænsningen af, hvornår et dyrehold er erhvervsmæssigt.

1.2.6. Definition af jordbrugsvirksomhed og planperiode

Den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse indeholder ingen definition af jordbrugsvirksomhed eller planperiode.

Jordbrugsvirksomhed forstås i bekendtgørelsen i overensstemmelse med definitionen i husdyrbruglovens § 3, stk. 1, nr. 6, som en virksomhed, der er registreret efter § 2, stk. 1, i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Planperiode forstås i overensstemmelse med definitionen i husdyrbruglovens § 3, stk. 1, nr. 7, som perioden fra den 1. august til den 31. juli. Dyrkes afgrøder, der skal tilføres kvælstof eller fosfor efter den 31. juli, men inden den 30. september, og som skal høstes eller afgræsses inden den 31. december, forlænges planperioden til den 30. september. Dette svarer til forståelsen af en planperiode efter gødskningsloven, jf. dennes § 10.

Forslaget til ny gødskningslov indebærer en række konsekvensændringer i husdyrbrugloven, herunder at husdyrbrugloven fremover ikke anvender begreberne jordbrugsvirksomhed og planperiode, og at definitionerne af jordbrugsvirksomhed og planperiode derfor udgår af loven.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen vil fortsat indeholde en regulering af jordbrugsvirksomheder, og det foreslås derfor, at en jordbrugsvirksomhed defineres i bekendtgørelsens § 4, nr. 23, som en virksomhed, der er registreret efter § 2 i lovebekendtgørelse nr. 996 af 25. juni 2018 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Det bemærkes, at den nye gødskningslov virkning fra planperioden 2020/2021 ændrer i, hvilke virksomheder der skal eller frivilligt kan omfattes af register for gødningsregnskab, jf. lovens § 58, stk. 5, jf. §§ 5 og 6. Som konsekvens heraf vil husdyrgødningsbekendtgørelsens definition af jordbrugsvirksomhed ved en senere ændring forud for planperioden 2020/2021 blive justeret.

1.2.7. Definition af opsamlingsanlæg

Definitionen af opsamlingsanlæg, jf. § 4, nr. 29, foreslås justeret, således at der ved et opsamlingsanlæg forstås en del af husdyranlæggets staldsystem, hvor husdyrgødningen midlertidigt opsamles, i form af fortank til flydende husdyrgødning, eller beholder i tilknytning til gødningsrender.

Det konkret valgte staldsystem vil afhænge af produktionen, herunder af dyreart og -type. I relation til visse staldsystemer er det nødvendigt eller hensigtsmæssigt at etablere anlæg til midlertidig opsamling af husdyrgødning. Sådanne anlæg kan anses for en del af stalden, uanset at de placeres uden for den egentlige bygningskrop. Dette gælder for de fleste fortanke til flydende husdyrgødning, hvor gyllen opbevares midlertidigt inden den pumpes over i gyllebeholderen, eller hvor gyllen evt. pumpes tilbage i gyllekanalerne f.eks. hvis der tilsættes syre med henblik på staldforsuring. Tilsvarende gælder for mindre beholdere i tilknytning til gødningsrender i pelsdyrhaller, hvor gødningen midlertidigt opsamles, inden den køres til opbevaringsanlæg m.v.

Hensigten med den foreslåede justering er at tydeliggøre, at opsamlingsanlæg i bekendtgørelsens forstand er en del af stalden og staldsystemet og ikke opbevaringsanlæg. Opsamlingsanlæg reguleres således ikke af reglerne om opbevaring af husdyrgødning, men derimod af bl.a. af § 9 om indretning og drift af

stalde m.v. I praksis kan der også etableres fortanke, som har karakter af et opbevaringsanlæg, idet gyllen opbevares i længere perioder, så der f.eks. dannes et tæt naturligt flydelag. Sådanne fortanke er i bekendtgørelsens forstand opbevaringsanlæg og omfattes af de krav, der gælder for gyllebeholdere. Desuden vil de være omfattet af krav om beholderkontrol, såfremt de er over 100 m³, jf. bekendtgørelse om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.

Det foreslås derfor også, at gødningsrender ikke nævnes eksplicit i definitionen, idet gødningsrender på pelsdyrfarme er en del af staldsystemet.

Det fremgår udtrykkeligt af den gældende definition, at indretninger til opsamling af gødning direkte under arealer med dyr samt omrørebrønde i ringkanaler ikke er opsamlingsanlæg. Dette udgår med forslaget, idet det med forslaget fremgår direkte, hvad der er omfattet af definitionen.

1.2.8. Definition af fast overdækning og tæt overdækning

I den gældende bekendtgørelses § 22, stk. 1, er der fastsat krav om overdækning af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse. Som udgangspunkt kan overdækningskravet opfyldes med en tæt overdækning, jf. § 22, stk. 2, men afhængig af gødningstypen og beholderens placering i forhold til naboer og ammoniakfølsom natur er der krav om fast overdækning, jf. § 22, stk. 3 og 4.

Baggrunden for bekendtgørelsens differentiering af kravene i henholdsvis tæt og fast overdækning er, at tæt overdækning ikke er lige så effektiv som fast overdækning i forhold til at begrænse lugt- og ammoniakemissioner fra beholderen. Der er redegjort for de forskellige overdækningsteknologiers effekt på Miljøstyrelsens teknologiliste, der er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk.

Fast overdækning er i § 4, nr. 32, defineret som "flydedug, teltoverdækning eller lignende".

I praksis dækker den gældende definitions "eller lignende" efter Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse alene over låg af beton eller af lignende fast og tæt materiale. På denne baggrund foreslår ministeriet, at definitionen af fast overdækning i bekendtgørelsens § 4, nr. 31, præciseres ved at lade "eller lignende" erstatte med "eller et låg af beton eller af lignende fast og tæt materiale", således at fast overdækning defineres som "flydedug, teltoverdækning eller et låg af beton eller af lignende fast og tæt materiale". Herved undgås der tvivl om, hvorvidt andre overdækningstyper kan være fast overdækning.

Tæt overdækning defineres i § 4, nr. 32, som en tæt overdækning af et naturligt flydelag, halm, letklinker eller lignende.

Det afgørende for, at en overdækning kan anses for tæt, er, at overdækningsmaterialet dækker gylleoverfladen. Det vil efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering være hensigtsmæssigt, hvis det fremgår eksplicit af definitionen, hvad det er for et hensyn, som "eller lignende" knytter sig til.

Ministeriet foreslår på denne baggrund, at definitionen af tæt overdækning justeres, så tæt overdækning defineres som naturligt flydelag, halm, letklinker eller lignende, der dækker gylleoverfladen bortset fra brudflader og maksimalt 3 m² ved indløbet.

Med den foreslåede justering sikres der fuldstændig overensstemmelse i mellem, hvordan "tæt overdækning" forstås i bekendtgørelsen og i "Miljøstyrelsens logbog for beholdere med flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse". Miljøstyrelsens logbog er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside på www.mst.dk.

Det bemærkes, at der med nærværende bekendtgørelsesudkast foreslås justeringer i § 22 vedrørende kravet om overdækning og logbog for beholdere for flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse. For nærmere herom henvises til afsnit 1.12.

1.2.9. Kategori 1- og 2-natur

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 1, definerer kategori 1-natur som de ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7, stk. 1, nr. 1, i husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 2, defineres kategori 2-natur som de ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, i husdyrbrugloven, i form af højmoser, lobeliesøer, heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Der henvises til kategori 1- og 2-natur fra en række af husdyrgødningsbekendtgørelsens regler, herunder regler om overholdelse af afstandskrav ved placering af husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg og regler om anvendelse af en særlig teknik ved udbringning af husdyrgødning i og omkring kategori 1- og 2-natur med henblik på at beskytte naturen mod ammoniak. I den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse henvises der fra disse bestemmelser til definitionerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det foreslås, at der som noget nyt i § 4, nr. 39 og 40, i husdyrgødningsbekendtgørelsen indsættes definitioner af henholdsvis kategori 1- og 2-natur. Definitionerne henviser efter forslaget til definitionerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 1 og 2. Som konsekvens af forslaget ophæves henvisningerne til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 1 og 2, fra de materielle bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Forslaget er af ordensmæssig karakter og indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

1.2.10. Miljøstyrelsens teknologiliste

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 6, definerer Miljøstyrelsens teknologiliste som en liste på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk over

miljøeffektive teknologier og -teknikker til landbrugsproduktion, som har en effekt på reduktion af emissioner, herunder navnlig af ammoniak og lugt, som er dokumenteret i overensstemmelse med Miljøstyrelsens dokumentationskrav.

Der henvises til Miljøstyrelsens teknologiliste fra bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der regulerer overdækning af beholdere til flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, og fra bestemmelser vedrørende anvendelse af særlige teknikker i forbindelse med udbringning af husdyrgødning til mindskelse af ammoniakemissionerne herfra. I den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse henvises der fra disse bestemmelser til definition i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det foreslås, at der som noget nyt i § 4, nr. 41, i husdyrgødningsbekendtgørelsen indsættes en definition af Miljøstyrelsens teknologiliste. Definitionen henviser efter forslaget til definitionen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Som konsekvens af forslaget ophæves henvisningerne til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2, nr. 6, fra de materielle bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Forslaget er af ordensmæssig karakter og indebærer ingen indholdsmæssige ændringer.

1.2.11. Definition af JB-nummer

I § 4, nr. 43 (nuværende § 4, nr. 46), defineres JB-nummer som jordbundstypenummer som beskrevet i den officielle klassificering af jord i Danmark. Der er ikke i dag udstedt en bekendtgørelse, der fastlægger jordbundstypenumrene, men de er tilgængelige på miljøportalen <https://arealinformation.miljoeportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>.

Det er hensigten, at Landbrugsstyrelsen med virkning fra den 1. august 2019 udsteder en bekendtgørelse, der med koordinater bindende fastsætter jordbundstypeklassificeringen. Herved udnytter ministeren bemyndigelsen i § 13, stk. 6, i den nye gødskningslov til at fastsætte jordbundstyper og udarbejde og vedligeholde et kort over disse.

§ 14, stk. 1, i den nye gødskningslov fastsætter, at en virksomhed, der ønsker at fravige den jordbundstype, der fremgår af den udstedte kortbekendtgørelse, for egen regning skal foretage prøveudtagning og analyser af jordbundstypen på virksomhedens arealer. Giver resultatet af prøveudtagningen og analysen anledning til anvendelse af en anden jordbundstype end den jordbundstype, der fremgår af kortbekendtgørelsen, kan virksomheden vælge at anvende denne jordbundstype.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det bl.a., at det forventes aktuelt, at der ved bekendtgørelse vil blive fastsat regler om, at dokumentationen skal udgøres af teksturmålinger, hvor der skal udtages en jordprøve for hver femte hektar af det areal, hvor der ændres jordbundstype.

På denne baggrund foreslår Miljø- og Fødevareministeriet, at definitionen af JB-nummer i husdyrgødningsbekendtgørelsen tilpasses, så det fremover fremgår af bekendtgørelsens § 4, nr. 48, at JB-nummer er jordbundstypenummer som fastsat i bekendtgørelse om jordbundstypeklassificering eller som kan dokumenteres som anden jordbundstype på baggrund af teksturmålinger, jf. § 14, stk. 1, den nye

gødskningslov samt reglerne herom i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 33 (nuværende § 36) indeholder særlige regler for udbringning af husdyrgødning fra smågrise, der er behandlet med medicinsk zinkoxid. Af § 33, stk. 1, fremgår det, at det forhold, at jorden er klassificeret som jordtypen sandjord, indgår som et af kriterierne for meddelelse af påbud om kalkning. Det fremgår dog samtidig af stk. 2, at tilsynsmyndigheden skal se bort fra klassificeringen som sandjord, såfremt den ansvarlige for driften kan dokumentere, at marken ikke er sandjord. Dokumentationen skal bestå i mindst én repræsentativ teksturanalyse pr. 5 ha af de pågældende marker.

Som konsekvens af den foreslåede ændring af definitionen af JB-nummer, foreslås § 33, stk. 2, (nuværende § 36, stk. 2) ophævet. Med forslaget ændres der ikke ved, at tilsynsmyndigheden skal se bort fra klassificeringen som sandjord i den officielle klassificering af jord i Danmark, såfremt der kan dokumenteres en anden jordtype på baggrund af teksturmålinger, idet dette efter forslaget vil følge af definitionen af JB-nummer. Det er desuden en konsekvens af forslaget, at virksomheden også, når en anden jordbundstype kan dokumenteres, kan lægge denne jordbundstype til grund forbindelse med korrektion af fosforlofter ved lave fosfortal, jf. § 39 (nuværende § 46).

Det forventes, at der vil blive foreslået en tilsvarende ændring af definitionen af JB-nummer i gødskningsbekendtgørelsen ved en kommende bekendtgørelsesændring.

1.3. Krav til placering af anlæg

Miljø- og Fødevarerministeriet har gennemgået bekendtgørelsens krav til placering af mobile eller flytbare husdyranlæg, idet der er flere gange fra erhvervets side er udtrykt ønske om, at kravene lempes for ikke fast placerede husdyranlæg. Ministeriet er umiddelbart enig i, at hensynene bag nogle af kravene ikke fuldt ud gør sig gældende for ikke fast placerede anlæg. I udkastet til bekendtgørelsens §§ 5-7 er det derfor foreslået, at en række af kravene til placering kan fraviges konkret eller ikke skal gælde fuldt ud for ikke fast placerede husdyranlæg.

1.3.1. Placering af ikke fast placerede anlæg i forhold til byområder m.v.

Bekendtgørelsens § 5, stk. 1, indeholder hovedreglen om placering af anlæg i forhold til forskellige boligområder m.v. og suppleres af stk. 2 og 3, som indeholder skærpede krav for kødædende pelsdyr og hunde, mens stk. 4-6 indeholder regler om kommunalbestyrelsens adgang til at dispensere fra reglerne i stk. 1-3.

Efter § 5, stk. 1, er der forbud mod etablering af husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg inden for nærmere opregnede områder og afstande. Endvidere er der i de pågældende områder m.v. forbud mod at udvide eller ændre eksisterende husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg, hvis udvidelsen eller ændringen medfører forøget forurening.

De områder, forbuddet omfatter, er både eksisterende byzoner og sommerhusområder og områder, der alene ifølge kommuneplanrammerne er udlagt til byzone eller sommerhusområde, jf. nr. 1, samt områder i landzone, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende, jf. nr. 2. Herudover gælder forbuddet inden for en afstand af 50 m fra de nævnte områder, jf. nr. 3, og i en afstand af 50 m fra nabobeboelse, jf. nr. 4.

Efter § 5, stk. 5, kan kommunalbestyrelsen dispensere fra afstandskravet til nabobeboelse i stk. 1, nr. 4, for så vidt angår læskure, hvis ejeren af den eller de pågældende nabobeboelser skriftligt samtykker hertil. Både fastplacerede og ikke fastplacerede læskure er omfattet af den gældende bestemmelse.

Det er Miljø- og Fødevareministeriet vurdering, at dispensationer til fastplacerede husdyranlæg kan have større betydning, og derfor foreslås det, at der fremover ikke skal kunne dispenseres til fastplacerede læskure.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsens dispensationsadgang i stk. 5 justeres, så kommunen fremover kan dispensere fra afstandskravene i stk. 1, nr. 1-4, for så vidt angår ikke fast placerede husdyranlæg. Med forslaget vil kommunen således bl.a. kunne dispensere til placering af flytbare anlæg i områder, hvor en lokalplan først engang ude i fremtiden vil blive realiseret, herunder områder der i den aktuelle planlægning alene er omfattet af kommuneplanrammer.

Samtidig foreslås kravet om indhentelse af nabosamtykke ved dispensation fra afstandskravet til nabobeboelse ophævet, således at det bliver en del af kommunens vurdering i forbindelse med behandlingen af en dispensationsansøgning at tage stilling til, hvem der skal høres, og i hvilket omfang samtykke skal være en betingelse for meddelelse af dispensation. Kommunen kan fastsætte vilkår om indretning, placering og drift af anlæggene.

1.3.2. Placering af ikke fast placerede anlæg i forhold til vej, beboelse på samme ejendom og skel

Bekendtgørelsens § 6, stk. 1, indeholder hovedreglerne om placering af husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg, i forhold til vandforsyningsanlæg, vandløb, veje, naboskel m.v. Afstandskravene gælder ved etablering af anlæg og ved udvidelser og ændringer af eksisterende anlæg, hvis udvidelsen eller ændringen medfører forøget forurening.

§ 6, stk. 2-4, indeholder en række undtagelser fra afstandskravene i stk. 1. F.eks. er afstandskravet til søer og vandløb skærpet i stk. 1 for beholdere til flydende husdyrgødning, mens kravet efter stk. 3 i nærmere bestemte tilfælde ikke omfatter dræn. Kommunen kan efter stk. 5 dispensere fra afstandskravene, hvis det konkret ikke er muligt at overholde kravene.

Det foreslås, at afstandskravene til veje og beboelse på samme ejendom ikke skal gælde for ikke fast placerede anlæg, jf. de foreslåede stk. 4 og 5.

Endvidere foreslås det i stk. 6, at afstandskravet til skel kun skal gælde for ikke fast placerede husdyranlæg, hvis der er tale om skel til en ejendom med beboelse, og kun hvis beboelsen ligger nærmere end 100 m fra anlægget. Forslaget indebærer, at læskure, hytter og andre flytbare anlæg kan placeres nærmere end 30 m fra skel mod arealer, hvorpå der ikke ligger beboelse nærmere end 100 m fra det flytbare anlæg. Der vil ofte være tale om eksempelvis marker, skove og lignende arealer. Med forslaget vil arealer med beboelse, der ligger nærmere end 100 m fra anlægget værnes af afstandskravet til skel. Disse arealer kan navnlig være haver og lignende.

Det bemærkes, at forslagene alene omhandler ikke fast placerede husdyranlæg, mens afstandskravene for så vidt angår fast placerede anlæg ikke ændres med forslaget.

1.3.3. Afstandskrav for folde til svin

Efter § 7, stk. 1, 1. pkt., skal folde til dyr overholde afstandskravene i § 5, stk. 1, nr. 1-3, til forskellige boligområder m.v. For folde til svin, hvor der er mere end 15 svin fra 35 kg pr. mark, gælder der desuden et afstandskrav på 100 m til nabobeboelser, medmindre folden placeres således, at der er mere end 50 m til nærmeste naboskel, jf. § 7, stk. 1, 2. pkt.

Som bestemmelsen er formuleret, skal der således holdes 100 meters afstand til nabobeboelse, medmindre nabobeboelsen er placeret mindre end 50 m fra skellet, idet der i givet fald alene skal holdes 50 meters afstand til naboskel.

Det foreslås, at afstandskravet for svin forenkles, således at folde til svin skal overholde det almindelige afstandskrav i § 5, stk. 1, nr. 4, så der gælder samme afstandskrav for folde til svin og til husdyranlæg f.eks. en svinestald. Det vil sige, at folden skal placeres mindst 50 meter fra nabobeboelse.

Desuden foreslås det, at de mindste brug skal friholdes for de skærpede afstandskrav for folde til svin. Det foreslås således, at afstandskravet alene skal omfatte folde med svin på ejendomme, hvor der er mere end 40 svin, der er større end 35 kg.

1.4. Præcisering af krav til indretning af stalde

Bekendtgørelsens § 9 indeholder krav til indretning af husdyranlæg. Kravene til indretning af stalde gælder generelt, men vil afhænge af staldsystemet. Et staldsystem kan f.eks. omfatte et opsamlingsanlæg, jf. også den foreslåede justering af definitionen af opsamlingsanlæg.

I § 9, stk. 1, foreslås eksemplificeringen af, hvad der er omfattet af "husdyranlægget", udvidet med opsamlingsanlæg, således at det tydeliggøres, at opsamlingsanlæg er en del af staldsystemet. Kravet om fast bund og afløb omfatter også opsamlingsanlæg, men beholdere i tilknytning til gødningsrender er undtaget fra kravet om afløb, jf. det foreslåede stk. 8.

Det fremgår af § 9, stk. 2, at husdyranlæg skal være indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand efter reglerne i §§ 24 og 25. Af § 25 fremgår det, at afløb fra stalde m.v., jf. § 9, stk. 2, skal føres til beholder for

flydende husdyrgødning, og at restvand kan føres til en beholder for flydende husdyrgødning eller til en separat beholder.

Efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering har bestemmelserne i §§ 24 og 25 ikke noget selvstændigt relevant indhold ved siden af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9, stk. 2, bortset fra at afløbet skal føres gennem tætte, lukkede ledninger til lovligt opbevaringsanlæg, hvilket foreslås indsat i § 9, stk. 2. Det foreslås derfor, at §§ 24 og 25 ophæves. Som konsekvens heraf fjernes henvisningen i § 9, stk. 2, til §§ 24 og 25.

I § 9, stk. 3-7, foreslås en række præciseringer og en lidt ændret struktur.

Opsamlingsanlæg til flydende husdyrgødning, hvorved der efter den foreslåede definition i § 4, nr. 29, forstås fortanke eller beholdere i tilknytning til gødningsrender, skal som hidtil have fast overdækning, jf. det foreslåede stk. 3. Kravet følger af den gældende bekendtgørelses § 9, stk. 4, for så vidt angår fortanke, og § 72, stk. 2, for så vidt angår beholdere i tilknytning til gødningsrender.

I stk. 3, der bliver stk. 4, præciseres det, at husdyrgødning som hovedregel skal føres til opbevaringsanlæg, udbringes eller afgives. Opsamlingsanlæg udgår af opregningen, idet opsamlingsanlæg er en del af staldsystemet. I relation til afgivelse af husdyrgødning foreslås det, at bestemmelsen omfatter afgivelse til tredjemand. Den gældende bestemmelse fastsætter, at afgivelsen skal ske efter reglerne i § 48.

I stk. 5 foreslås det som en undtagelse til stk. 4, at husdyrgødning kan føres fra stalden til forarbejdningsanlæg – og evt. tilbage til stalden som strøelse. Forarbejdningsanlæg er defineret i udkastets § 4, nr. 24, og omfatter bl.a. separationsanlæg. Det er i givet fald en betingelse, at husdyrgødningen maksimalt 1 døgn efter opsamlingen håndteres i overensstemmelse med stk. 4, eller at husdyrgødningen (fiberfraktionerne) føres tilbage til stalden til anvendelse som strøelse.

Stk. 6 foreslås justeret, således at forbuddet mod tilbageførsel af husdyrgødning fra gødningsopbevaringsanlæg til husdyranlæg gælder al husdyrgødning og ikke alene fast husdyrgødning.

Stk. 7 foreslås justeret, således at undtagelsen fra kravet om fast bund og afløb omfatter husdyranlæg med gødningsrender til andre kødædende pelsdyr end ræve og for husdyranlæg til ræve. Gødningsrender er en form for alternativ til kravet om fast bund og afløb, hvorfor undtagelsen alene gælder for husdyranlæg med et sådant staldsystem. Dette følger indholdsmæssigt af den gældende bekendtgørelses § 72, stk. 2, hvorfor ændringen navnlig har lovteknisk karakter. Der henvises i øvrigt til afsnit 1.22 om forslag til justeringer af § 44 (nuværende § 72), der skal ses i sammenhæng med § 9.

1.5. Præcisering af krav til opbevaringskapacitet

Det fremgår af den gældende § 11, stk. 1, at opbevaringsanlæg på ejendomme, der har et dyrehold, eller som oplagrer husdyrgødning eller afgasset vegetabilsk

biomasse, skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Videre fremgår det, at anlæggets opbevaringskapacitet mindst skal svare til 6 måneders tilførsel.

Bestemmelsen er justeret og præciseret, således at det fremgår, at kravet om tilstrækkelig kapacitet gælder for alle bedrifter, der oplagrer husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft eller restvand, mens reglerne om opgørelse af tilførsel af husdyrgødning alene er relevante for ejendomme, der producerer husdyrgødning, det vil sige ejendomme med dyrehold.

Tilførslen af husdyrgødning opgøres efter stk. 3, 1. pkt., ud fra den periode, hvor dyrene er på stald. Hvis dyrene går ude en stor del af året, vil 6 måneders tilførsel være tilsvarende mindre. Bestemmelsen i stk. 3, 3. pkt., om opgørelsen af tilførslen fra dyr, der går ude en stor del af året, følger således hovedreglen i stk. 3, 1. pkt., og vil derfor efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering hensigtsmæssigt kunne ophæves.

Den gældende § 11, stk. 4, fastsætter, at anlæg, der udelukkende anvendes til opbevaring af ensilagesaft og restvand, skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt. Det foreslås, at kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet til ensilagesaft og restvand indarbejdes i stk. 1. Som konsekvens heraf foreslås stk. 4 ophævet.

Af den gældende § 11, stk. 5, fremgår det, at kravet om opbevaringskapacitet kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning eller afgasset vegetabilsk biomasse til anden ejendom, fælles biogasanlæg, forarbejdningsanlæg eller gødningsopbevaringsanlæg. Det foreslås, at bestemmelsen forenkles, således at kravet kan opfyldes ved enten aftale om afgivelse eller aftale om opbevaring på anden ejendom. Samtidig foreslås det i § 12, at kravet om opbevaring af dokumentation gælder i 5 år efter udløbet af aftalen, således at den ansvarlige for driften herefter ikke er forpligtet til at opbevare dokumentationen.

1.6. Dokumentationskrav

Bekendtgørelsen indeholder en række dokumentationskrav, der i bekendtgørelsen fra 2018 i vidt omfang blev ensrettet af hensyn til bekendtgørelsens systematik og klarhed, men ikke fuldt ud, hvorfor der foreslås yderligere præciseringer og justeringer af bekendtgørelsen.

Der henvises til forslagets § 12 vedrørende krav om opbevaring af kopi af opgørelsen over opbevaringskapaciteten og opbevaringsaftaler, § 22, stk. 10, vedrørende optegnelser til dokumentation for overdækningens tilstand og tiltag til etablering eller reetablering af tæt overdækning og § 27, stk. 5 og 6, vedrørende opbevaring af dokumentation for anvendelse af en teknik opført på Miljøstyrelsens teknologiliste som erstatning for nedfældning. Efter forslaget fremgår det af disse bestemmelser, at dokumentation skal opbevares i 5 år og forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Det har desuden ikke været konsistent i bekendtgørelsen, om dokumentation skal opbevares ”i 5 år” eller ”i mindst 5 år”. Det foreslås, at kravet ensrettes til ”i 5 år”, hvorved det tydeliggøres, at en opbevaring i længere tid end 5 år er frivillig.

Der er knyttet et enslydende dokumentationskrav til den foreslåede mulighed for, at virksomhedernes fosforregnskab ikke skal medregne bioaske, der modtages fra et fyringsanlæg, som virksomheden har leveret halm til, jf. forslaget § 40, stk. 6.

1.7. Opbevaring af fast husdyrgødning og bundfald

1.7.1. Opbevaring af fiberfraktioner i markstak

Det følger af den gældende bekendtgørelses § 13, stk. 2, at oplag af husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må oplagres i marken (markstakke). Det fremgår desuden af § 15, stk. 1, at oplaget ikke må medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand. Bekendtgørelsens § 15, stk. 2, stiller krav til placeringen af markstakke og dokumentation heraf. Der gælder desuden krav om overdækning med tætsluttende og vandtæt materiale efter bekendtgørelsens § 16.

Miljøstyrelsen har godkendt landbrugets byggeblad ”Opbevaring af fiberfraktion i overdækket markstak”. Byggebladet er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk. Det følger af byggebladet, at det er lovligt at opbevare fiberfraktioner med et tørstofindhold på mindst 26 pct. i markstakke under overholdelse af regler svarende til husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for opbevaring af kompost i markstakke.

Fiberfraktioner fra husdyrgødning er forarbejdet husdyrgødning. I husdyrgødningsbekendtgørelsens terminologi omfatter fast husdyrgødning forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 12 eller derover.

Det foreslås, at forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 26 eller derover (fiberfraktioner fra forarbejdet husdyrgødning) indarbejdes i husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opbevaring af husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct., således at de to gødningstyper reguleres efter de samme regler.

Ved en tørstofprocent på 26 eller derover er der dokumentation for, at der ikke er risiko for udvaskning, hvilket blev udarbejdet forud for Miljøstyrelsens godkendelse af byggebladet om opbevaring af fiberfraktion i overdækket markstak.

Materialet i fiberfraktionerne kan derudover også betragtes som homogent, således at den krævede tørstofprocent er overalt i stakken. I forbindelse med tilsyn vil tørstofprocenten kunne vurderes ud fra prøver af gødningen.

Det foreslås således, at forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 26 eller derover må oplagres i marken, jf. § 13, stk. 2, efter reglerne i § 15 om placering af markstakke. Forarbejdet husdyrgødning skal overdækkes med et tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udlægningen, jf. § 16, stk. 1.

Samtidig foreslås terminologien ensrettet ved, at tørstofkravet til husdyrgødningsbaseret kompost på samme måde som for forarbejdet husdyrgødning udtrykkes ved tørstofprocenten i stedet for tørstofindholdet.

Miljøstyrelsen vil kunne tilbagekalde byggeblad om opbevaring af fiberfraktioner i overdækket markstak i forlængelse af, at byggebladets krav indarbejdes i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

1.7.2. Indretning og drift af møddingspladser m.v.

Det foreslås, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af § 14, at møddingen skal være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Hermed udtrykker bestemmelsen det overordnede formål med indretningskravene, som overholdelsen af bestemmelsens nærmere fastsatte krav bidrager til at opnå.

Desuden foreslås det, at kravet om, at afløb skal føres gennem tætte, lukkede ledninger m.v. fremover også omfatter afløb fra befæstede arealer under lukkede containere, jf. § 13, stk. 1, nr. 2. Kravet foreslås tilføjet bestemmelsen i § 14, stk. 1.

Herudover er der foreslået en række sproglige og strukturelle justeringer vedrørende møddingpladser i § 14 og i kapitel 9.

1.7.3. Undtagelse fra overdækningskravet for fast husdyrgødning

Efter § 16, stk. 1, skal møddinger, markmøddinger og oplag af husdyrgødningsbaseret kompost overdækkes med et tætsluttende og vandtæt materiale straks efter udlægning. Formålet med overdækningskravet er navnlig at hindre ammoniakemission.

§ 16, stk. 2, fraviger overdækningskravet for så vidt angår møddinger med daglig tilførsel i forbindelse med traditionelle staldsystemer baseret på fast staldgødning og ajle og evt. med udlægning i en gødningskegle. Staldsystemer baseret på fast staldgødning og ajle er en almindeligt anvendt betegnelse for visse bestemte traditionelle staldsystemer. Betegnelsen anvendes bl.a. i de officielle normer fra Aarhus Universitet. Undtagelsen fra overdækningskravet er netop knyttet til disse staldsystemer med daglig udmugning, hvor det – typisk pga. udlægning af gødningen i en gødningskegle – er uhensigtsmæssigt at kræve overdækning.

Hensigten med undtagelsen er således at tilgodese de produktioner, der allerede er indrettet med et staldsystem baseret på fast staldgødning og ajle og evt. med udlægning i en gødningskegle, og hvor overdækningskravet ikke kan opfyldes i praksis.

Miljø- og Fødevareministeriet er blevet opmærksomt på, at bestemmelsen kan give anledning til tvivl, herunder om nye stalde kan indrettes med sådanne staldsystemer. Efter ministeriets vurdering er der ikke det samme hensyn at tage i forhold til møddinger i tilknytning til nye stalde. For møddinger i tilknytning til nye stalde bør der gælde et overdækningskrav. På denne baggrund foreslås det indsat i bestemmelsen, at undtagelsen alene knytter sig til eksisterende stalde. Det foreslås således, at § 16, stk. 2, alene finder anvendelse for stalde, hvor der er et staldsystem baseret på fast staldgødning og ajle og evt. med udlægning i en

gødningskegle, og hvor staldsystemet er etableret senest den 1. august 2019 (forventet ikrafttræden af den ændrede husdyrgødningsbekendtgørelse).

1.8. Indretning af ensilageopbevaringsanlæg

I kapitel 7 i den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse er der fastsat krav til, hvordan et ensilageopbevaringsanlæg skal indrettes. I kapitel 9 er der fastsat krav til, hvordan afløb fra bl.a. ensilageopbevaringsanlæg skal indrettes.

Det foreslås, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af § 18, at anlægget skal være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Hermed udtrykker bestemmelsen det overordnede formål med indretningskravene, som overholdelsen af bestemmelsens nærmere fastsatte krav bidrager til at opnå.

Det følger af § 18, at hver af ensilageopbevaringsanlæggets sider skal have en sidebegrænsning bestående af en mindst 1 m høj mur eller en mindst 2 m bred randbelægning. Dette foreslås præciseret.

Samtidig foreslås der indført en mulighed for, at sidebegrænsningen på den side af anlægget, hvorfra der er fald mod afløb, kan bestå af en vulst. En vulst er en pølseformet forhøjning svarende til et vejbump.

Efter forslaget er det en betingelse, at vulsten er mindst 0,1 m over terræn og mindst 0,6 m bred i bunden. Vulsten skal være nedfræset i en dybde af mindst 0,03 m. Vulsten skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og således, at den kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og redskaber ved fyldning og tømning og fra den oplagrede ensilage f.eks. asfalt bestående af rene granitprodukter.

Det følger desuden af forslaget, at der skal være afløb eller rørledning til afløb i tilknytning til en vulst.

Det foreslås samtidig, at der i bekendtgørelsens kapitel 10, der bliver kapitel 9, indføres et krav til driften af et ensilageopbevaringsanlæg indrettet med vulst, således at der skal friholdes 2 m af ensilageopbevaringsanlæggets bund nærmest vulsten. På disse 2 m samt på selve vulsten må der således ikke ligge ensilage.

Den foreslåede regel om sidebegrænsning i form af en vulst omfatter både nye og eksisterende anlæg.

Den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse indeholder i § 86, stk. 3, en overgangsbestemmelse, hvorefter § 18 ikke gælder for anlæg, der er etableret før den 1. august 2002, og som udelukkende anvendes til opbevaring af ikke-saftgivende ensilage.

Efter Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering vil det være i bedre overensstemmelse med bekendtgørelsens systematik, såfremt overgangsbestemmelsen indarbejdes som et nyt stykke i bekendtgørelsens § 18 om indretning af ensilageopbevaringsanlæg.

Det er samtidig ministeriets vurdering, at det med overgangsbestemmelsen ikke har været hensigten at fravige kravet om fast bund, idet det følger af overgangsbestemmelsen, at der skal være et anlæg, og at dette forudsætter en form for konstruktion eller indretning.

På denne baggrund foreslås det, at § 86, stk. 3, ophæves, og at det i stedet som § 18, stk. 8, fastsættes, at det alene er kravet om fast bund, der gælder for anlæg, der er etableret før den 1. august 2002, og som udelukkende anvendes til opbevaring af ikke-saftgivende ensilage.

Herudover er der foreslået en række sproglige og strukturelle justeringer vedrørende ensilageopbevaringsanlæg i § 18 og kapitel 9.

1.9. Afløb fra møddinger og ensilageopbevaringsanlæg

Det gældende kapitel 9 (§§ 24-26) omhandler indretning af afløb m.v. Det følger af § 26, at møddinger og ensilageopbevaringsanlæg skal udføres således, at der er afløb fra laveste punkt, og at tilstopning undgås, og at afløbet skal dimensioneres og udføres ifølge DS 432 Norm for afløbsinstallationer. Videre fremgår det, at afløbet skal føres til en beholder, der opfylder bestemmelserne i kapitel 8.

Samtidig følger det af bygningsreglementet, at afløbsinstallationer skal dimensioneres som anvist i DS 432 Norm for afløbsinstallationer, afsnit 3, eller på en måde, som på tilsvarende vis sikrer en tilfredsstillende bortledning. I det omfang en mødding eller et ensilageopbevaringsanlæg er omfattet af byggelovens bebyggelsesbegreb, vil anlægget således være omfattet af bygningsreglementet og dermed kravet om, at afløbsinstallationer skal dimensioneres som anvist i DS 432 Norm for afløbsinstallationer, afsnit 3, eller på en måde, som på tilsvarende vis sikrer en tilfredsstillende bortledning.

I forhold til varetagelsen af hensynet til at undgå udvaskning og afstrømning af næringsstoffer fra møddinger og ensilageopbevaringsanlæg er det centrale i DS 432 Norm for afløbsinstallationer efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering kravet om dimensionering af afløbet. På denne baggrund foreslås det, at henvisningen til DS 432 Norm for afløbsinstallationer udgår af bestemmelserne i §§ 14 og 18, og at der i stedet direkte stilles krav om, at afløb skal have tilstrækkelig kapacitet til at bortlede møddingsaft henholdsvis saftafløb.

Med den foreslåede tilføjelse vil det efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering ikke ændre på miljøbeskyttelsen, hvis der skulle være møddinger eller ensilageopbevaringsanlæg, hvis afløb ikke dimensioneres som anvist i DS 432 Norm for afløbsinstallationer.

På denne baggrund vurderer Miljø- og Fødevareministeriet, at kravet i § 26, stk. 1, 2. pkt., er overflødig og kan ophæves.

Det følger af den gældende § 26, stk. 2, at der som udgangspunkt skal være afløb i tilknytning til en randbelægning, og at ét af flere afløb kan erstattes af en

rørledning. Efter § 26, stk. 3, kan tårnsiloer indrettes uden afløb. Disse er dog krav til indretningen af ensilageopbevaringsanlægget og ikke til indretningen af afløbet.

På denne baggrund foreslås det, at § 26, ophæves, og at indholdet for så vidt angår møddinger i stedet integreres i § 14 og for så vidt angår ensilageopbevaringsanlæg i stedet integreres i § 18.

1.10. Afstandskrav ved ludning af halm med ammoniak

Reglerne om ammoniakbehandling af halm (ammoniakludning) fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 19. Som udgangspunkt er ammoniakludning af halm ikke tilladt. Der er dog efter de gældende regler mulighed for ammoniakludning i våde høstår med mange nedbørsdøgn.

Ammoniakludning medfører et øget ammoniaktab, og dette kan have negative konsekvenser bl.a. for nærliggende ammoniakfølsomme naturområder. Der foreslås derfor indsat afstandskrav til ammoniakfølsom natur. Efter forslaget bliver det en betingelse for ammoniakludning af halm, at den foretages mindst 300 meter fra kategori 1- og 2-natur. Herved sikres med afstandskrav hensynet til at undgå skade på kategori 1- og 2-natur på tilsvarende vis, som det er tilfældet i forhold til ammoniakemissioner fra markstakke og læskure, hvor der blev fastsat afstandskrav med virkning fra den 1. august 2017.

Reglen blev som følge af en direktivvurdering indsat i husdyrgødningsbekendtgørelsen i forbindelse med lempelser af reglen i 2018 grundet tørken. Det foreslås, at reglen skal gælde permanent ved fremtidige undtagelser fra forbuddet.

1.11. Vejrafhængige regler

Husdyrgødningsbekendtgørelsen indeholder en række bestemmelser, der er vejrafhængige. Bestemmelserne finder således alene anvendelse, når nærmere bestemte nedbørsforhold har været til stede. Fastlæggelsen af, hvorvidt de relevante nedbørsforhold har været til stede, er hidtil sket på baggrund af vejrdato fra DMI's hjemmeside. DMI har imidlertid ændret hjemmesiden, og de datasæt, der har været anvendt, er ikke længere tilgængelige. Som følge heraf foreslås ændringer af de bestemmelser i bekendtgørelsen, hvor data fra DMI benyttes som administrationsgrundlag.

1.11.1. Anvendelse af ammoniak til ludning af halm

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, må der anvendes ammoniak til ludning af halm i kommuner, der i uge 31-33, uge 32-34, uge 33-35, uge 34-36 eller uge 35-37 har haft mere end 14 nedbørsdøgn i den pågældende kommune ifølge opgørelser og definitioner fra DMI.

Optællingen af, om det nødvendige antal nedbørsdøgn har været til stede, har indtil nu været foretaget på baggrund af DMI's ugeoversigter, der har vist antal nedbørsdøgn opgjort på regionsniveau. Som følge af, at DMI ikke længere udarbejder og offentliggør ugeoversigter, har Miljø- og Fødevareministeriet indgået aftale med DMI om levering af datasæt til ministeriet. I den forbindelse er det blevet muligt at få opgørelsen af de relevante nedbørsdata på kommuneniveau

fremfor på regionsniveau. En opgørelse på kommuneniveau vil medføre en større detaljeringsgrad, der mere præcist vil afspejle, om der på en given bedrift har været lokale nedbørsforhold, der berettiger til anvendelse af ammoniak til ludning af halm, hvilket har været efterspurgt af erhvervet. DMI har endvidere til Miljø- og Fødevareministeriet oplyst, at regionerne som begreb er på vej ud af DMI's datasæt. Det foreslås på denne baggrund, at bestemmelsen ændres, så optællingen af nedbørsdøgn fremover foretages på kommuneniveau. I praksis vil DMI levere de relevante data til Miljø- og Fødevareministeriet, som løbende vil offentliggøre data på Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk.

1.11.2. Undtagelse fra lukkeperioden for flydende husdyrgødning og flydende affald

Som udgangspunkt er der i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28, stk. 1, (nuværende § 31, stk. 1), forbud mod udbringning af flydende husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, bundfald og flydende affald i perioden fra høst, dog senest 1. oktober, til 1. februar. I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28, stk. 9 (nuværende § 31, stk. 9), er det på betingelse af, at nærmere bestemte nedbørsforhold har været til stede, imidlertid tilladt at udbringe flydende husdyrgødning og flydende affald indtil 15. oktober på hhv. etablerede overvintrende fodergræsmarker og på arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps.

Undtagelsen i § 28, stk. 9 (nuværende § 31, stk. 9), finder anvendelse, når der i en af DMI afgrænset region fra og med uge 30 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været 30 pct. mere nedbør end klimanormalen ifølge opgørelser fra DMI for ugerne 30-38, og der inden for den pågældende region fra og med uge 21 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været mere nedbør end klimanormalen ifølge opgørelser og definitioner fra DMI for ugerne 21-38.

Som beskrevet ovenfor udarbejder og offentliggør DMI ikke længere ugeoversigter, og Miljø- og Fødevareministeriet har derfor indgået aftale med DMI om levering af datasæt til ministeriet. En opgørelse af de lokale nedbørsforhold på kommuneniveau vil medføre en større detaljeringsgrad, der mere præcist vil afspejle, om der på en given bedrift har været lokale nedbørsforhold, der berettiger til anvendelse af undtagelsen. DMI har endvidere til Miljø- og Fødevareministeriet oplyst, at regionerne som begreb er på vej ud af DMI's datasæt. Det foreslås på denne baggrund, at bestemmelsen ændres, så optællingen af nedbørsdøgn fremover foretages på kommuneniveau.

Som nævnt har de vejrafhængige regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen frem til og med 2018 været administreret på regionsniveau, og i den forbindelse har man benyttet 1961-90 normalen for regionerne. Da man fremadrettet vil administrere husdyrgødningsbekendtgørelsen på kommuneniveau, og DMI ikke har udarbejdet 1961-90 normalen for kommunerne, foreslås det, at der fremadrettet benyttes seneste dekadetal (2006-2015) beregnet for de danske kommuner, der er de nyeste klimatal, som DMI har udarbejdet. DMI vurderer, at selvom de seneste dekadetal alene dækker en periode på 10 år, er de mest retvisende for det nutidige vejr.

I praksis vil DMI levere de relevante data til Miljø- og Fødevareministeriet, som vil offentliggøre data på Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk.

1.11.3. Meddelelse af påbud ved erosion af jord under normale vejrforhold

I henhold til husdyrgødningsteknologiens § 31, stk. 1 (nuværende § 34, stk. 1), skal kommunen meddele påbud om foranstaltninger, der er egnede til at imødegå erosion, hvis kommunen under normale vejrforhold konstaterer erosion af jord til et vandløb, en sø større end 100 m² eller et kystvand fra et areal, der indgår i en jordbrugsvirksomhed, der i den forudgående planperiode har udbragt 80 kg N eller derover pr. ha harmoniareal fra organisk gødning. § 31, stk. 2 (nuværende § 34, stk. 2), fastlægger, at der ved normale vejrforhold forstås nedbørshændelser med en lavere intensitet end de ekstremnedbørshændelser, der optræder sjældnere end hvert 20. år. Bestemmelsen fastlægger videre, at nedbørshændelsernes intensitet skal aflæses i DMI's ugeoversigter, der viser den maksimale døgngnedbør for ugerne op til hændelsen for den af DMI's vejrstationer, der ligger geografisk tættest på den konstaterede erosionshændelse.

Som allerede nævnt udgiver DMI ikke længere ugeoversigter, hvor den maksimale døgnsomme for vejrstationerne fremgår, og der er således behov for at ændre i bestemmelsen.

Det foreslås derfor, at § 31, stk. 2 (nuværende § 34, stk. 2), ændres, så nedbørshændelserne baseres på den maksimale døgngnedbør sammenlignet med ekstremnedbørshændelser ifølge opgørelser og definitioner fra DMI. I praksis vil kommunen i tilfælde af en konstateret erosionshændelse skulle henvende sig til DMI og anmode om at få udleveret data for nedbørshændelser i dagene op til det tidspunkt, hvor det vurderes, at erosionshændelsen har fundet sted. Placeringen af marken foreslås angivet til DMI ved at oplyse stedsnavn og geografiske koordinater for den mark, hvor den konstaterede erosionshændelse har fundet sted. Derudover skal kommunen angive et datointerval omkring det tidspunkt, hvor der er mistanke om kraftig nedbør, som kan have karakter af en 20-års-hændelse. DMI vil derefter oplyse kommunen om, hvor meget nedbør der er faldet på den mark, hvor den konstaterede erosionshændelse har fundet sted og på baggrund af dette foretage en analyse af, om nedbøren har haft karakter af en 20-års-hændelse opgjort i forhold til det landsdækkende tal for 20-års-hændelse. På baggrund heraf afgør kommunen, om erosionshændelsen er sket under normale vejrforhold, eller om der er tale om en 20-års-hændelse. DMI har til Miljø- og Fødevareministeriet anbefalet, at der anvendes et landsdækkende tal for 20-års-hændelse beregnet som et middel af alle stationsresultater, da det vurderes at være det klimatologisk bedste og mest repræsentative bud på en ekstremværdi. DMI's opgjorte landstal for en 20-års-hændelse er 55,0 mm for 24 timers akkumuleret nedbør

Af § 34, stk. 3, i den gældende husdyrgødningsteknologibekendtgørelse fremgår det, at et påbud efter stk. 1 om etablering af en foranstaltning til imødegåelse af erosion har gyldighed overfor de, der senere bliver ansvarlige for driften, og senere ejere af arealet. Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det i praksis vil være vanskeligt at håndhæve et påbud over for senere driftsansvarlige, og at det i den situation, hvor en ny bliver ansvarlig for driften af et areal, er mere hensigtsmæssigt, at kommunen udsteder et nyt påbud. Efter ministeriets vurdering har kommunen adgang til dette efter § 31, stk. 1, (nuværende § 34, stk. 1). På denne baggrund foreslås § 34, stk. 3, ophævet.

For at kommunen skal blive opmærksom på, at et areal, der har givet anledning til et påbud om etablering af en foranstaltning til imødegåelse af erosion, har skiftet driftsansvarlig, og kommunen derfor skal overveje at udstede et nyt påbud, foreslås der fastsat en oplysningspligt i § 31, stk. 3, rettet mod påbudsmotageren. Det foreslås således fastsat i § 31, stk. 3, at påbudsmotageren skal give kommunen meddelelse, hvis påbudsmotageren ophører med at eje eller have brugsret til et areal, der er omfattet af et påbud efter stk. 1.

1.12. Beholderbarrierer m.v.

Den gældende bekendtgørelses § 21 indeholder forskellige krav til gyllebeholdere, der har til formål at undgå eller begrænse forurening af vandmiljøet som følge af udslip af flydende husdyrgødning. Reglen skal ses i sammenhæng med bekendtgørelsens § 4, nr. 34-38, § 6, stk. 2, bilag 1 og § 70, stk. 2, samt husdyrbruglovens § 8, stk. 2.

Gyllebeholdere skal som udgangspunkt etableres mindst 100 m fra åbne vandløb og søer med et areal, der er større end 100 m², jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 2, og husdyrbruglovens § 8, stk. 2. Reglerne trådte i kraft i 2011 og har derfor ikke betydning for gylleholdere, der etableret før afstandskravene.

Det følger af bekendtgørelsens § 21, stk. 1, at gyllebeholdere skal være udstyret med et alarmsystem, hvis de ligger i

- et risikoområde,
- 100 m eller nærmere til søer større end 100 m², der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse **eller**
- 100 m eller nærmere åbne vandløb.

Efter § 21, stk. 7, gælder kravet om alarmsystem ikke for gyllebeholdere, der ikke ligger i et risikoområde, og hvor der ikke inden for 100 m fra beholderen søer større end 100 m², der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, hvis øverste kant er beliggende i samme eller lavere niveau end beholderens laveste terrænkote, eller åbne vandløb, hvis øverste kant er beliggende i samme eller lavere niveau end beholderens laveste terrænkote.

Risikoområde, alarmsystem samt søens eller vandløbets øverste kant er defineret i bekendtgørelsens § 4, nr. 34, 37 og 38.

Efter § 21, stk. 2, skal gyllebeholdere være udstyret med beholderbarrierer, hvis de ligger i

- et risikoområde **og**
- nærmere end 100 m til åbne vandløb eller søer større end 100 m², medmindre beholderen afvikles i henhold til en afviklingsplan, der er modtaget af kommunen senest 1. oktober 2013.

Beholdere, der er etableret i henhold til en anmeldelse, tilladelse eller godkendelse meddelt før den 15. februar 2011, skal senest være afviklet, når beholderen er 20 år gammel, medmindre der opføres beholderbarrierer, jf. stk. 5, men dog først efter udløbet af evt. retsbeskyttelsesperiode, jf. stk. 6, hvis beholderen er omfattet af en godkendelse.

Hvad der forstås ved en beholderbarriere følger af definitionen i bekendtgørelsens § 4, nr. 36. De indholdsmæssige krav til beholderbarrierer fremgår af § 21, stk. 4, jf. bilag 1 til bekendtgørelsen. Det fremgår også af bilag 1, at etablering af beholderbarrierer skal anmeldes til kommunen.

Eftersom kravet om beholderbarriere alene gælder for gyllebeholdere, der er beliggende i risikoområder *og* inden for 100 m fra søer større end 100 m² eller åbne vandløb, vil den i praksis kun gælde for beholdere, der er etableret før ikrafttrædelsen af afstandskravet i bekendtgørelsens § 6, stk. 2, og husdyrbruglovens § 8, stk. 2, idet nye gyllebeholdere ikke kan etableres nærmere end 100 m fra de pågældende søer og vandløb.

Hvis der inden 1. oktober 2013 var en afviklingsplan, gælder kravet om barriere dog ikke. Der kan ikke længere indsendes afviklingsplaner. Gyllebeholdere, der er omfattet af en afviklingsplan skal afvikles i overensstemmelse med planen og senest 20 år efter etableringen. Der er ingen mulighed for forlængelse, ligesom det ikke er muligt at "fortryde" afviklingen og i stedet opføre en barriere.

Kravet om beholderbarriere er således i altovervejende grad kun relevant for gyllebeholdere, der er etableret før 2011, og som ikke er omfattet en afviklingsplan.

Efter § 21, stk. 3, skal gyllebeholdere være udstyret med en såkaldt terrænændring, hvis de ligger

- i et risikoområde **og**
- mere end 100 m fra åbne vandløb eller søer større end 100 m².

Det fremgår af § 4, nr. 35, at en terrænændring skal kunne tilbageholde mindst 25 m³ flydende husdyrgødning. Kravet om tilbageholdelse anses for at kunne opfyldes ved f.eks. at grave en rende, lave en forhøjning eller gennem eksisterende bebyggelse m.v., der placeret sådan, at den kan tilbageholde gødningen.

Det foreslås, at definitionerne i § 4, nr. 34-38, og kravene i bilag 1 skrives ind i § 21, sådan at kravene til alarmer, barrierer og terrænændringer samles i selve bestemmelsen, og sådan at hovedregler og undtagelser tydeliggøres. Samtidig foreslås det, at reglen i den gældende § 21, stk. 6, om retsbeskyttelsesperioden ophæves, idet retsbeskyttelsesperioden på 8 år i alle tilfælde må være udløbet den 1. august 2019, da den skal regnes fra godkendelser meddelt før den 15. februar 2011, jf. den gældende § 21, stk. 5. I relation til beholderbarrierer, jf. den foreslåede § 21, stk. 3 og 4, foreslås det, at kravene til den visuelle udformning og beplantning ophæves. Landskabshensynet gør sig gældende ved barrierer omkring fritliggende gyllebeholdere, der er omfattet af krav om landzonetilladelse eller godkendelse eller tilladelse efter husdyrbrugloven, hvor landskabshensynet varetages. Formålet med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen er at hindre forurening af vandmiljøet gennem kravene til barrierens funktion m.v.

I forlængelse af forslaget til affattelse af § 21 foreslås det, at beholderbarrierer tilføjes anmeldereglen i bekendtgørelsens foreslåede § 44.

1.13. Krav om overdækning og logbog for beholdere for flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 22 indeholder krav om, at beholdere for flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse skal være forsynet med overdækning. Overdækning er i bekendtgørelsens § 4, nr. 30, defineret som fast overdækning, tæt overdækning eller anvendelse af en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, som en teknologi, der kan erstatte fast overdækning eller tæt overdækning. Definitionen er alene relevant i forhold til overdækning af beholdere for flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse og ikke for overdækningskravet for fast husdyrgødning, som er overdækning med tætsluttende og vandtæt materiale, jf. § 16.

Det foreslås, at § 22, stk. 1, ændres, så det fremgår af bestemmelsen, at beholdere for flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse skal være forsynet med fast overdækning, tæt overdækning, eller der skal anvendes en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste som en teknologi, der kan erstatte fast eller tæt overdækning. Herved overflødiggøres definitionen af overdækning i § 4, nr. 30, der som konsekvens heraf foreslås ophævet.

Desuden foreslås der indsat et nyt stk. 5, der tydeliggør, at hvis overdækningen eller den anvendte teknologi, jf. stk. 1, konstateres defekt, skal den ansvarlige for driften af beholderen hurtigst muligt reetablere overdækningen.

Den gældende husdyrgødningsbekendtgørelses § 22, stk. 5, indeholder krav om, at den ansvarlige for driften løbende og regelmæssigt skal føres optegnelser i logbogen, der kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk, til dokumentation for, at overdækningen er tæt, eller at teknologien, der kan erstatte fast overdækning eller tæt overdækning, anvendes korrekt.

I forhold til kravene til førelse af logbog for beholdere, hvor der anvendes tæt overdækning, foreslås det, at skema 1 og 2 fra logbogen på Miljøstyrelsens hjemmeside erstattes af et nyt bilag 1 i bekendtgørelsen, hvor der optrykkes en tabel 1 og en tabel 2 med et tilsvarende indhold.

Videre foreslås det, at det i § 22, stk. 6, fastsættes, at den ansvarlige for driften af en beholder til flydende husdyrgødning med tæt overdækning skal føre optegnelser til dokumentation for overdækningens tilstand og tiltag til etablering eller reetablering af tæt overdækning. Optegnelser skal som minimum ske 1 måned efter sidste føring, 2 uger efter tømning og 7 dage efter omrøring, tapning eller det tidspunkt, hvor overdækningen er konstateret defekt.

Endvidere foreslås det fastsat i stk. 7, at optegnelserne som minimum skal indeholde de oplysninger, der fremgår af bilag 1, tabel 1 og tabel 2, og skal føres som en logbog eller ved anvendelse af en teknologi til automatisk logning, som er godkendt af Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen offentliggør godkendte teknologier på sin hjemmeside, www.mst.dk.

I forhold til kravene til førelse af logbog for beholdere, hvor der anvendes en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste som en teknologi, der kan erstatte fast eller tæt overdækning, foreslås det fastsat i stk. 8, at den

ansvarlige for driften af beholderen løbende og regelmæssigt skal føre optegnelser i en logbog til dokumentation for, at teknologien, der kan erstatte fast overdækning eller tæt overdækning, anvendes korrekt. Optegnelser i logbogen skal som minimum føres, når der foretages aktiviteter af betydning for den anvendte teknologi, eller hvis teknologien konstateres defekt.

Hensigten med forslagene til ændringer og tilføjelser i stk. 1 og stk. 5-9 er, at kravene til overdækning af beholdere og til førelse af optegnelser vedrørende overdækningens tilstand og tiltag til etablering og reetablering af overdækning fremgår direkte af bekendtgørelsen. Der tilsigtes ingen materielle ændringer med forslagene.

Den gældende § 22 har ikke nogen regler om, hvor længe driftsherren er forpligtet til at opbevare logbogen. Det findes hensigtsmæssigt, at der som et nyt stk. 10 indsættes en bestemmelse, der i lighed med bekendtgørelsens øvrige dokumentationsregler fastsætter, at optegnelserne, jf. stk. 6 og 7, skal opbevares i 5 år og forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

1.14. Præcisering af krav om anvendelse til gødningsformål

Det fremgår af den gældende § 29, stk. 1, 1. pkt., at næringsstofferne i husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft og restvand kun må tilføres til afgrøder. Efter 2. pkt. må affald kun udbringes til afgrøder. Formålet med 1. og 2. pkt. er at sikre, at næringsstofferne ikke udvaskes til vandmiljøet, men optages af en afgrøde, der enten er etableret eller vil blive etableret. 1. pkt. har yderligere det formål at sikre, at næringsstofferne i husdyrgødning m.v. anvendes til gødningsformål.

Af ordensmæssige hensyn og med henblik på at øge ensartetheden i bekendtgørelsen foreslås ordlyden af bestemmelsen tilrettet. Det foreslås således, at § 26, stk. 1, (nuværende § 29, stk. 1) formuleres som et krav om, at husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft og restvand skal udbringes på arealer, hvor der er eller vil blive etableret afgrøder, og at affald og bioaske kun kan udbringes, hvis det sker på arealer, hvor der er eller vil blive etableret afgrøder. Der tilsigtes ingen indholdsmæssige ændringer med forslaget.

I stk. 2 vedrørende mulighederne for af brænde husdyrgødning foreslås der indsat en henvisning til § 51, stk. 4, idet det efter forslagets § 51, stk. 4, som hidtil i visse tilfælde er tilladt at brænde husdyrgødning fra kødædende pelsdyr.

1.15. Krav om placering, nedbringning eller nedfældning af visse typer af kunstgødning

Den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse indeholder en række krav til udbringning af husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, der har til formål at nedbringe ammoniakemissionerne fra udbragt gødning, jf. § 30, stk. 3-6, og § 32, stk. 2-4. Der er ikke i den gældende bekendtgørelse fastsat krav, der har til formål at nedbringe ammoniakemissionerne fra udbragt kunstgødning, da kunstgødning som udgangspunkt har en lavere ammoniakemission end husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse.

Kunstgødning, som indeholder diammoniumsulfat eller ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) uden ureaseinhibitor, har en betydeligt højere fordampning af ammoniak til luften end andre kvælstofgødninger.

Med henblik på at nedbringe Danmarks samlede ammoniakemissioner foreslås det derfor, at der indsættes en ny bestemmelse som § 27, stk. 11, hvorefter udbringning af de pågældende gødningstyper skal ske ved nedfældning, ved nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning. Initiativet indgår i Nationalt program for reduktion af luftforurening, vedtaget i april 2019.

Diammoniumsulfat (kendt som svovlsur ammoniak) har en højere ammoniakemission end de fleste andre kvælstofgødninger, men dog mindre end ureabaserede gødninger. Ifølge EU-guidelines har urea en emissionsfaktor på 15,5 pct. og svovlsur ammoniak en emissionsfaktor på 9 pct. Andre kvælstofgødninger har en emissionsfaktor på 1-5 pct.

Ammoniakemissionen fra svovlsur ammoniak vil dog afhænge af klimatiske og jordbundsmæssige forhold, således at den udbredte anvendelse af denne gødningstype i det tidlige forår under kølige forhold må antages at have en mindre ammoniakemission end de 9 pct., samtidigt med at svovlsur ammoniak anvendt på dette tidspunkt har en række gavnlige effekter i forhold til forebyggelse af manganmangel og øget fosforoptagelse.

Kravet til nedfældning, nedbringning eller placering af svovlsur ammoniak gælder derfor kun uden for perioden 1. februar til 1. april. Det bemærkes, at kravet også omfatter alle blandinger, som indeholder svovlsur ammoniak f.eks. mange mekanisk blandede gødninger.

Ureabaserede kvælstofforbindelser anvendes som urea i fast form og indgår desuden i mange flydende gødninger. Ved anvendelse af ureabaserede gødninger er der en betydelig større risiko for ammoniaktab. Risikoen kan dog begrænses ved at anvende ureaseinhibitorer. Ved brug af ureaseinhibitorer sinkes omdannelsen fra urea til ammonium, således at gødningen når at trænge ned i jorden, inden den omdannes til ammonium. Herved begrænses tabet af ammoniak til luften.

Flydende gødning markedsføres af flere firmaer, og ureaseinhibitorer vil typisk skulle tilsættes separat, da det øger holdbarheden. Urea i fast form kan også være coated med ureaseinhibitorer.

Urea i fast form anvendes i dag kun meget sparsomt i Danmark. Det foreslåede teknikkrav til udbringning af urea i fast form vil sikre, at hvis der opstår prisforhold, som gør urea mere attraktivt, vil det blive udbragt på en sådan måde, at risikoen for ammoniaktab begrænses.

Flydende gødninger baseret delvist på urea er betydelig mere udbredt, idet ca. 10 pct. af den anvendte kvælstofgødning sælges som flydende gødning. Flydende gødninger anvendes normalt sammen med ureaseinhibitorer. Det foreslåede krav vil sikre, at alle skal anvende ureaseinhibitorer, hvis de ikke nedfælder eller nedbringer gødningen senest 4 timer efter udbringning, eller placerer gødningen i forbindelse med såning. I praksis vil det betyde, at de store gødningsmængder,

som udbringes på vintersæd og vinterraps i foråret, og som ikke kan nedfældes eller nedbringes, ikke kan være urea eller flydende gødning, medmindre der anvendes den af producenten anbefalede dosis ureaseinhibitorer.

For de faste gødninger vil reglen om nedbringning gælde for urea og svovlsur ammoniak, mens en coating med en ureaseinhibitor kan reducere ammoniakemissionen tilstrækkeligt til, at reglen om placering eller nedbringning ikke gælder. Ved anvendelse af disse gødninger anbefales det derfor, at jordbrugsvirksomhederne gemmer dokumentation for de anvendte gødninger og evt. tilsætning af ureaseinhibitor.

Kommunerne er tilsynsmyndighed i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens eksisterende krav om nedfældning og nedbringning og foreslås på linje hermed også at være tilsynsmyndighed i forhold til det foreslåede krav om anvendelse af særlige teknikker ved udbringning af svovlsur ammoniak og urea. Til brug for tilsynet kan kommunerne få udleveret lister fra Landbrugsstyrelsen, der viser, hvilke gødningstyper de enkelte jordbrugsvirksomheder i kommunen anvender. På baggrund af disse oplysninger kan kommunen gribe ind, såfremt den får kendskab til, at der finder udbringning sted i strid med teknikkravene.

Efter forslaget skal jordbrugsvirksomheder, der uden for perioden 1. februar til 1. april udbringer kunstgødning, uden nedfældning, nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, kunne dokumentere, at gødningen ikke indeholder diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak).

Jordbrugsvirksomheder, der udbringer ureasebaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) uden nedfældning, nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning skal kunne dokumentere, at den af producenten anbefalede mængde ureaseinhibitor er tilsat.

1.16. Regulering af bioaske, herunder aske fra forbrændt husdyrgødning

Det foreslås, at husdyrgødningsbekendtgørelsens fosforregulering og bekendtgørelsens øvrige bestemmelser til imødegåelse af forurening af vandmiljøet med næringsstoffer fra udbragt gødning udvides til også at omfatte bioaske. Herefter omfatter husdyrgødningsbekendtgørelsen alle gødningstyper, og der opnås en mere enstrengt regulering af fosfor.

Reguleringen af fosfor fra bioaske i husdyrgødningsbekendtgørelsen afløser bioaskebekendtgørelsens bestemmelser herom. Der er således som konsekvens heraf foreslået ændringer i bioaskebekendtgørelsen. Miljø- og Fødevareministeriet er opmærksomt på, at der derudover er behov for opdatering af den gældende bioaskebekendtgørelse, der er fra 2008. Miljøstyrelsen arbejder på det faglige grundlag herfor, således at et udkast til revideret bioaskebekendtgørelse snarest muligt kan sendes i høring.

Der redegøres nærmere for de konkrete ændringsforslag nedenfor.

*1.16.1. Ændringer i husdyrgødningsbekendtgørelsen og
konsekvensændringer i bioaskebekendtgørelsen*

Bioaske foreslås indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 10, der omhandler anvendelse af de forskellige gødningstyper. Bioaske er derfor tilføjet til kapiteloverskriften i bekendtgørelsesudkastet.

Det foreslås, at bioaske tilføjes til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 26, stk. 1, 2. pkt., (nuværende § 29, stk. 1, 2. pkt.,) der herefter fastlægger, at bioaske kun kan udbringes, hvis det sker på arealer, hvor der er eller vil blive etableret afgrøder med en kvælstofnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens gældende § 32, stk. 1, fastlægger, at tilførsel af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og kunstgødning til arealerne skal ske med en udbringningsteknik, der sikrer en ensartet fordeling. Bestemmelsen har til formål at sikre, at næringsstofferne fra de nævnte gødningstyper fordeles jævnt. Efter bioaskebekendtgørelsens § 15, stk. 2, 2. pkt., skal bioaske, der udbringes i skove, fordeles jævnt. Det er det samme hensyn, der ligger bag husdyrgødningsbekendtgørelsens § 32, stk. 1, og bioaskebekendtgørelsens § 15, stk. 2, 2. pkt., nemlig at planterne skal kunne optage næringsstofferne fra gødningen. Dette er ikke kun relevant i skove, men generelt hvor der udbringes gødning. Bioaske foreslås derfor tilføjet til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, (nuværende § 32, stk. 1). Kravet om en ensartet fordeling af bioaske i skove, jf. bioaskebekendtgørelsens § 15, stk. 2, 2. pkt., foreslås som konsekvens heraf ophævet.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 29, stk. 5, (nuværende § 32, stk. 5,) må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand, kunstgødning og affald ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandmiljøet, og derudover er det i henhold til bestemmelsen ikke tilladt at udbringe de nævnte gødningstyper på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord. Der er ikke en tilsvarende bestemmelse i bioaskebekendtgørelsen men Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det er relevant at fastsætte regler til imødegåelse af afstrømning af næringsstoffer til vandmiljøet for alle gødningstyper. Det foreslås derfor, at bioaske tilføjes til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 29, stk. 5.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 29, stk. 6, (nuværende § 32, stk. 6,) fastlægger, at husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, kunstgødning og affald ikke må udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6 grader ned mod åbne vandløb, søer større end 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vande. Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at der ikke sker afstrømning af næringsstoffer til vandmiljøet. Der er ikke en tilsvarende bestemmelse i bioaskebekendtgørelsen, men da udbringning af bioaske medfører risiko for afstrømning af fosfor til vandmiljøet, foreslås det, at bioaske tilføjes til bestemmelsen i § 29, stk. 6.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 29, stk. 7, nr. 1, (nuværende § 32, stk. 7, nr. 1,) undtager flydende husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og flydende affald fra forbuddet i § 32, stk. 6, hvis gødningen nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø. Det foreslås, at vandig ekstrakt af bioaske

tilføjes til bestemmelsen i § 29, stk. 7 (nuværende § 32, stk. 7), da det er vurderingen, at nedfældning af bioaske i vandig ekstrakt vil imødegå risikoen for afstrømning af fosfor fra bioaske til vandmiljøet.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 29, stk. 8, (nuværende § 32, stk. 8) må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand, kunstgødning og affald ikke udbringes på arealer, der er omfattet af § 69, stk. 1, i lov om vandløb (2 meter-bræmmen). Bioaskebekendtgørelsen indeholder ikke en sådan restriktion. Et forbud mod udbringning af bioaske på arealer, der er omfattet af § 69, stk. 1, i lov om vandløb, vurderes imidlertid nødvendigt for at imødegå, at der ikke sker afstrømning af fosfor til vandmiljøet ved udbringning af bioaske. Det foreslås derfor, at udbringning af bioaske tilføjes til bestemmelsen i § 29, stk. 8.

1.16.2. Øvrige konsekvensændringer i bioaskebekendtgørelsen som følge af ændret fosforregulering

Efter bioaskebekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. pkt., skal askeproducenten sikre, at bioaske er analyseret ved repræsentative prøver i henhold til analysehyppighed, -parametre og -metoder i bilag 3. Kommunen kan imidlertid i henhold til § 6, stk. 1, 2. pkt., efter ansøgning beslutte, at visse analyseparametre udelades fra analyse. Det foreslås, at der indsættes et nyt § 6, stk. 2, der fastlægger, at kommunen ikke kan beslutte, at analyseparameteret for fosfor udelades, da det af hensyn til fosforreguleringen er nødvendigt, at fosforindholdet i bioasken dokumenteres.

I henhold til bioaskebekendtgørelsens § 8, stk. 3, må en aftale mellem en askeproducent og en bruger om leverance af bioaske alene omfatte leverancer, som bruger efter reglerne i bioaskebekendtgørelsen selv kan anvende i nuværende eller kommende planperiode. Tilsvarende fastsætter bioaskebekendtgørelsens § 12, stk. 3, at bruger maksimalt kan opbevare den mængde bioaske, som bruger selv kan anvende inden for den nuværende eller kommende planperiode. Bioaske vil blive omfattet af gødskningsbekendtgørelsens loft over størrelsen af lageret af gødning (§ 23 i den gældende gødskningsbekendtgørelse), hvorfor bestemmelserne i bioaskebekendtgørelsens § 8, stk. 3, og § 12, stk. 3, foreslås ophævet.

I henhold til bioaskebekendtgørelsens § 14, stk. 3, må den samlede tilførsel af fosfor ikke overstige 30 kg pr. ha pr. år, og derudover kan fosfordoseringen beregnes som et gennemsnit over tre år. Da bioaske fremover vil indgå i husdyrgødningsbekendtgørelsens regulering af fosforlofter med et loft på 30 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode, og muligheden for at beregne tilførslen som et gennemsnit over tre år bortfalder, foreslås det, at bestemmelsen ophæves. Dette er imidlertid ikke til hinder for, at eksempelvis 1/3 af bedriftens arealer i en planperiode tildeles 3 års forbrug på samme tidspunkt (op til 90 kg fosfor pr. ha), såfremt 2/3 af bedriftens arealer i den samme planperiode ikke tilføres fosfor, således at der som gennemsnit på bedriften højst tilføres 30 kg fosfor pr. ha. Dette kan i praksis være vanskeligt for ejere af mindre skove, der så vælger ikke at gøde skoven med bioaske eller at anvende mindre bioaske.

1.16.3. Fratrækning af fosfor i bioaske fra halm i jordbrugsvirksomhedens forbrug af fosfor

Bioaskebekendtgørelsen omfatter ikke bioaske fra en enkelt eller få husstande med egen forbrænding af egen biomasse, når asken tilbageføres til askeproducentens egne arealer, hvor biomassen og biomasseaffaldet kommer fra, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2, der afgrænser bekendtgørelsens anvendelsesområde.

Det indebærer, at fosfor i halmaske forbrændt på eget fyringsanlæg ikke omfattes af bekendtgørelsens § 14, stk. 3, hvorefter den samlede tilførsel af næringsstoffer i form af fosfor ikke må overstige 30 kg pr. ha pr. år. Herved ligestilles forbrænding af egen halm på eget fyringsanlæg og efterfølgende udbringning af bioasken på egne arealer med nedmuldning af halm, som der heller ikke i den eksisterende fosforregulering er fastsat begrænsninger for.

Efter overflytningen af reguleringen af fosfor i bioaske fra bioaskebekendtgørelsen til husdyrgødningsbekendtgørelsen vil der fortsat gives mulighed for at forbrænde halm på eget fyringsanlæg til energiudnyttelse og udbringe bioasken på egne arealer, uden at fosforen i halmasken begrænser virksomhedens fosforforbrug.

Efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering bør muligheden for fratrækning af fosfor fra bioaske dog ikke begrænses til virksomheder med egen forbrænding af egen biomasse, når asken tilbageføres til virksomhedens egne arealer. Efter ministeriets vurdering taler hensynet til at udnytte brændværdien i halm for, at muligheden for at fratrække fosforen i virksomhedens fosforforbrug i husdyrgødningsbekendtgørelsen udstrækkes til at omfatte alle virksomheder, der leverer halm til fyring og modtager bioaske retur.

På denne baggrund foreslås det i § 40, stk. 6, at en jordbrugsvirksomhed for hver ha harmoniareal, som jordbrugsvirksomheden i den foregående planperiode har dyrket med korn eller raps, kan trække 2,5 kg P pr. ha fra forbruget af fosfor, hvis jordbrugsvirksomheden har leveret halm til et fyringsanlæg, som har leveret bioaske retur til jordbrugsvirksomheden. Det er en betingelse for fratrækningen, at den leverede mængde halm som minimum svarer til 3 tons pr. ha harmoniareal med korn eller raps. Der skal foreligge dokumentation for fyringsanlæggets modtagelse af halm fra jordbrugsvirksomheden og for jordbrugsvirksomhedens modtagelse af bioaske fra fyringsanlægget. Jordbrugsvirksomheden skal opbevare dokumentationen i 5 år og kunne forevise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

Med forslaget ændres der ikke ved, at aske fra forbrænding af egen biomasse, der ikke er forbrændt på eget fyr, er omfattet af bioaskebekendtgørelsens regler bl.a. om overholdelse af krav for indhold af tungmetaller. Der henvises herved til, at der ikke foreslås ændringer i bioaskebekendtgørelsens § 2, stk. 2.

1.16.4. Udbringning af fosfor fra kunstgødning og bioaske i skove

I mange skove er det ikke muligt at udbringe husdyrgødning bl.a. på grund af kravet om ensartet udbringning. Det er derfor kun få arealer i skove, der er harmoniarealer, jf. § 40, stk. 2 (nuværende § 47, stk. 2). Visse skove, der ikke er harmoniareal, er produktionsskove f.eks. juletræsplantager og gødes med fosfor fra bioaske eller kunstgødning. På denne baggrund foreslås der som konsekvens af

indarbejdelsen af bioaske i husdyrgødningsbekendtgørelsen indsat et nyt nummer i § 40, stk. 4, der giver mulighed for at fratrække fosfor i bioaske anvendt i skove, der ikke er harmoniarealer. Da der tilsvarende ville kunne gødes med fosfor fra kunstgødning, foreslås det, at bestemmelsen også skal gælde kunstgødning.

Muligheden for at fratrække fosfor fra bioaske og kunstgødning forbrugt i skove, der ikke er harmoniarealer, er parallel til den eksisterende mulighed for at fratrække fosfor i kunstgødning, der er anvendt i f.eks. drivhuse, jf. § 40, stk. 4 og 5, (nuværende § 47, stk. 4 og 5). Dog foreslås der for skove anvendt en fast norm på 15 kg P pr. ha pr. planperiode, da fosfornormen for de forskellige skovtyper med gødningsbehov ligger mellem 10 og 15 kg P pr. ha pr. planperiode.

1.16.5. Ændringer af bioaskebekendtgørelsen udover konsekvensændringerne

Bioaskebekendtgørelsens § 2, stk. 4, regulerer hvilket regelsæt, der finder anvendelse for blandinger af bioaske og andre affaldstyper. Der foreslås en sproglig justering af bestemmelsen, herunder rettes der op på, at bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål ikke længere har kaldenavnet ”slambekendtgørelsen”. Der er tale om en sproglig præcisering, og der tilsigtes ingen indholdsmæssige ændringer med forslaget.

Bioaskebekendtgørelsens § 2, stk. 5, 1. pkt., regulerer hvilket regelsæt, der finder anvendelse for blandinger af husdyrgødning og bioaske. Bestemmelsen fastsætter, at husdyrgødningsbekendtgørelsen finder anvendelse for husdyrgødning iblandet op til 10 pct. bioaske beregnet på tørstofbasis. Det foreslås, at ordlyden af bestemmelsen ændres, så den i stedet regulerer anvendelsesområdet for bioaskebekendtgørelsen ved at fastsætte, at bekendtgørelsen ikke omfatter blandinger af husdyrgødning med op til 10 pct. bioaske. Med forslaget ændres der ikke ved, at bioasken før sammenblandingen med husdyrgødningen skal overholde grænseværdierne i bioaskebekendtgørelsens bilag 2, jf. § 2, stk. 5, 2. pkt.

I bioaskebekendtgørelsens § 3, nr. 1, defineres bioaske som aske fra forgasning **og** forbrænding af de typer af biomasse og biomasseaffald samt hjælpestoffer, som er optaget på bilag 1. For at undgå tvivl om, hvorvidt biomasse og biomasseaffald både skal forgasses og forbrændes foreslås ”og” ændret til ”eller”, således at bioaske defineres som aske fra forgasning **eller** forbrænding af de typer af biomasse og biomasseaffald samt hjælpestoffer, som er optaget på bilag 1. Der er tale om en præcisering.

Bioaskebekendtgørelsens § 3, nr. 15, definerer planperiode som tidsrummet 1/8 til 31/7. Det foreslås, at bestemmelsen justeres, så det i stedet fastsættes, at en planperiode udgør perioden fra den 1. august til den 31. juli. Dyrkes afgrøder, der skal tilføres kvælstof eller fosfor efter den 31. juli, men inden den 30. september, og som skal høstes eller afgræsses inden den 31. december, forlænges planperioden til den 30. september. Med forslaget bringes forståelsen af planperiode i overensstemmelse med forståelsen af planperiode i gødskningsloven, jf. dennes § 10, og husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Med begrebet ”år” i bioaskebekendtgørelsens § 14, stk. 1,1. og 3. pkt., menes ”planperiode”. Bestemmelsens ordlyd foreslås ændret i overensstemmelse hermed.

Af hensyn til læsbarheden af bekendtgørelsen foreslås der herudover enkelte sproglige justeringer, der ikke ændrer det materielle indhold af bekendtgørelsen.

1.17. Ophævelse af regler om husdyrefterafgrøder

Med virkning fra den 1. august 2019 vil husdyrefterafgrødekravet blive fastsat i plantedækkebekendtgørelsen. Som konsekvens heraf foreslås husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 12 ophævet.

I forlængelse heraf foreslås det desuden, at definitionerne af "husdyrefterafgrødekrav", "overskud af husdyrefterafgrøder" og "jordbrugsvirksomhedens efterafgrødegrundareal" i § 4, nr. 46-48, ophæves.

Da husdyrefterafgrødekravet fremover vil blive fastsat med hjemmel i gødskningsloven, skal husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28, stk. 4, (nuværende § 31, stk. 4,) samtidig konsekvensrettes. Bestemmelsen fastsætter, at arealer med grøngødning, der må gødes i perioden fra høst til 1. oktober, ikke samtidig må anvendes til opfyldelse af krav om husdyrefterafgrøder, opfyldelse af krav om efterafgrøder i medfør af gødskningsloven eller målrettede efterafgrøder efter bekendtgørelse om nationalt tilskud til målrettede efterafgrøder. Som konsekvens af, at husdyrefterafgrødekravet og det målrettede efterafgrødekrav fremover fastsættes i medfør af gødskningsloven, foreslås disse to efterafgrødetyper fjernet fra opremsningen i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28, stk. 4.

1.18. Justeringer og præciseringer i fosforreguleringen

1.18.1. Fosforloftet for bedrifter, der ikke er jordbrugsvirksomheder

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 50, der fastsætter fosforloftet for bedrifter, der ikke er jordbrugsvirksomheder, foreslås af ordensmæssige hensyn og af hensyn til læsbarheden af bekendtgørelsen flyttet op som ny § 36, så bestemmelsen kommer i forlængelse af § 35 (nuværende § 44), der fastsætter fosforloftet for jordbrugsvirksomheder. Der foreslås ikke ændringer i ordlyden af bestemmelsen.

1.18.2. Fosforloft for vegetabilsk biomasse

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 37, stk. 2, (nuværende § 45, stk. 2,) fastsætter fosforlofterne for de forskellige typer af husdyrgødning og for andre organiske gødningstyper. Der er ikke fastsat et fosforloft for vegetabilsk biomasse som f.eks. energiafgrøder eller majs, der ikke kan anvendes til gødningsformål uden forudgående afgangning eller forarbejdning m.v. f.eks. på et biogasanlæg. Det bemærkes, at vegetabilsk biomasse, der afgasses uden andre materialer, bliver til gødningstypen afgasset vegetabilsk biomasse. Når vegetabilsk biomasse afgasses sammen med husdyrgødning, er outputtet herfra efter husdyrgødningsbekendtgørelsens definitioner husdyrgødning.

Miljø- og Fødevarerministeriet foreslår, at husdyrgødningsbekendtgørelsens § 37, stk. 2, suppleres med vegetabilsk biomasse, og at der for dette fastsættes et fosforloft på 30 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode. Samtidig foreslås det af hensyn til læsbarheden af § 37, stk. 2, nr. 4, at bestemmelsen opdeles i to

selvstændige numre, således at husdyrgødning fra kvægbrug, der ikke er omfattet af § 37, stk. 2, (nuværende § 43, stk. 2,) forbliver i nr. 4, og at anden organisk gødning, vegetabilsk biomasse, der afgasses eller forarbejdes, og bioaske får sit eget nummer i nr. 5.

1.18.3. Fosforloftet for forarbejdningsanlæg

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 37, stk. 6, (nuværende § 45, stk. 6,) indeholder en bestemmelse om fastsættelse af gennemsnitsloftet for den leverede gødning fra fælles biogasanlæg. Husdyrgødningsbekendtgørelsen indeholder ikke en tilsvarende bestemmelse for gødning fra forarbejdningsanlæg, der ikke drives sammen med en jordbrugsvirksomhed, selv om de to anlægstyper bør behandles ens. Det foreslås derfor, at den gældende bestemmelse udvides til også at omfatte sådanne forarbejdningsanlæg.

I praksis vil de fleste forarbejdningsanlæg blive drevet i tilknytning til et biogasanlæg, således at gødningen først afgasses og dernæst forarbejdes. Der er dog intet til hinder for at drive et selvstændigt forarbejdningsanlæg uden et biogasanlæg, hvorfor de to anlægstyper efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering retligt bør ligestilles i § 37, stk. 6.

1.18.4. Præcisering og justering af krav til jordprøver for påvisning af lave fosfortal ved korrektion af fosforloft

Det følger af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 39 (nuværende § 46), at gennemsnitsloftet, jf. § 35, stk. 3, (nuværende § 44, stk. 3,) fosforloftet på 30 kg P pr. ha, jf. § 37, stk. 3, (nuværende § 45, stk. 3,) og fosforloftet for kunstgødning, jf. § 35, stk. 1, (nuværende § 44, stk. 1,) kan forøges afhængig af det gennemsnitlige fosfortal (Pt) for jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer. Videre fremgår det bl.a., at det gennemsnitlige Pt skal påvises ved jordprøver, og at der som minimum skal foreligge en jordprøve for hver 5 ha harmoniareal.

I praksis har det givet anledning til tvivl, om kravet om jordprøver gælder for hver fulde 5 ha eller for hver påbegyndt 5 ha. Da formålet med kravet om jordprøver er at få så retvisende et billede af jordbrugsvirksomhedens Pt som muligt, foreslås det præciseret, at der skal foreligge en jordprøve for hver påbegyndt 5 ha.

Af ordensmæssige hensyn er teksten vedrørende forståelsen af begrebet jordbrugsvirksomhedens gennemsnitlige Pt flyttet fra stk. 1 til et ny selvstændigt stk. 2. I det nye stk. 2 foreslås det fikseret, at der med jordbrugsvirksomhedens seneste jordprøver menes jordprøver, som er foretaget senest den 1. februar i den planperiode, hvor fosforloftet ønskes korrigeret. Den 1. februar er valgt som skæringsdato, da det fra dette tidspunkt er muligt at udbringe husdyrgødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 (nuværende § 30).

Samtidig foreslås der indsat et nyt stk. 3, hvorefter jordbrugsvirksomheden kan vælge at anvende jordprøver, der er taget efter 1. februar i den planperiode, hvor fosforloftet ønskes korrigeret, og frem til 31. marts i den efterfølgende planperiode. Den 31. marts er den dato, hvor gødningsregnskabet skal indberettes, jf. gødsningsbekendtgørelsens § 11. Det foreslås frivilligt for jordbrugsvirksomheden at anvende jordprøver, der er taget på så sent et tidspunkt, fordi jordbrugsvirksomheden ikke har haft mulighed for at tage højde for den situation,

at Pt var højere end forventet, og at der dermed var behov for et større harmoniareal for at overholde det gennemsnitlige fosforloft.

1.19. Justering af definition af harmoniarealer

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 40, stk. 2, (nuværende § 47, stk. 2,) indeholder afgrænsningen af, hvilke arealer der er harmoniarealer. Det fremgår af bestemmelsen, at harmoniarealer er arealer med afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium i henhold til retningslinjer udstedt af Landbrugsstyrelsen for den pågældende planperiode, jf. § 26, stk. 1, 3. pkt., (nuværende § 29, stk. 1.), og hvor husdyrgødning må anvendes, og hvor husdyrgødning under normale omstændigheder kan udbringes. Hvis der er stor afstand fra harmoniarealerne til opbevaringsanlægget for husdyrgødningen, kan tilsynsmyndigheden kræve dokumentation for, at arealerne reelt indgår i fordelingen af husdyrgødningen.

Den nye gødskningslov indeholder som noget nyt en bemyndigelse i § 28 til miljø- og fødevareministeren til at fastsætte regler om, at kvælstof og fosfor i husdyrgødning, der afsættes af udegående dyr på arealer, der i henhold til anden lovgivning ikke må tilføres gødning eller kun må tilføres en nærmere fastlagt mængde gødning udover den gødning, dyrene afsætter på arealet, kan fradrages i den totale mængde kvælstof og fosfor.

Det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at der i medfør af bemyndigelsen vil blive fastsat regler om fratrækning af den mængde kvælstof og fosfor i husdyrgødning, der afsættes af udegående husdyr på arealer, der er omfattet af visse tilsagn om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, når der ifølge tilsagnet må tilføres et bestemt niveau kvælstof udover den mængde kvælstof i husdyrgødning, som afsættes af de udegående husdyr på arealerne.

Som det fremgår, er det en begrænset mængde kvælstof, der må tilføres de arealer, der er omfattet af tilsagn om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger. Det vil derfor ikke være korrekt at lade disse arealer indgå i gødningsregnskabet som harmoniarealer, da arealerne i så fald efter gødningsregnskabet ville kunne modtage 170 kg kvælstof pr. ha pr. planperiode. Da harmonikravet udregnes på bedriftsniveau, ville der således på bedriftens øvrige arealer kunne udbringes over 170 kg kvælstof pr. ha pr. planperiode.

For at imødegå dette foreslås der indsat et nyt pkt. i § 40, stk. 2, hvorefter arealer der i henhold til en arealbaseret tilskudsordning for miljøvenligt landbrug eller miljø- og klimavenligt landbrug under et af landdistriktsprogrammerne ikke må tilføres gødning eller kun må tilføres en nærmere fastlagt mængde gødning udover den gødning, dyrene afsætter på arealet, ikke er harmoniarealer. Arealer, der er omfattet af andre begrænsninger i tilførslen af mængden af gødning f.eks. i medfør af et tilsagn om tillæg for reduceret kvælstoftilførsel i medfør af bekendtgørelse om økologisk arealtilskud, vil med den foreslåede tilføjelse fortsat være et harmoniareal.

1.20. Overførsel af husdyrgødning

Husdyrgødningsbekendtgørelsens gældende § 41 (nuværende § 48, stk. 1) fastsætter, at der skal foreligge en skriftlig aftale, hvis en bedrift, der har en større mængde husdyrgødning til rådighed, end der efter §§ 34 og 35 (nuværende §§ 43 og 44) må udbringes på bedriftens arealer, skal afsætte den overskydende husdyrgødning til en anden jordbrugsvirksomhed, et fælles biogasanlæg, et forarbejdningsanlæg, et forbrændingsanlæg, et brændingsanlæg, som forarbejdet husdyrgødning deklareret i henhold til lov om gødning og om jordforbedringsmidler m.v. eller til eksport. Landbrugsstyrelsen har tilsynsforpligtelsen.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at der foreligger dokumentation for overførslen, som kan udgøre grundlaget for Landbrugsstyrelsens tilsyn med overholdelsen af harmonikravet og fosforarealkravet. Det afgørende er, at den bedrift, der afgiver husdyrgødning, kan dokumentere, at en anden virksomhed har modtaget gødningen. Dette foreslås tydeliggjort i den foreslåede bestemmelse i § 41.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens nuværende § 48, stk. 2-4, stiller ikke selvstændige krav. Bestemmelserne henviser til, at regler i og i medfør af gødskningsloven skal overholdes. § 48, stk. 2-4, kan derfor ophæves.

Det fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens gældende § 45, stk. 5, at modtaget husdyrgødning eller modtagne blandinger af husdyrgødning og anden organisk gødning fra virksomheder m.v. som nævnt i § 48, stk. 1, nr. 1-3, 5 eller 6, tilknyttes gennemsnitsloftet for den jordbrugsvirksomhed, som afgiver husdyrgødningen.

Af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 48, stk. 8, fremgår det, at modtageren af gødningen skal anvende det gennemsnitsloft for den modtagne mængde fosfor, som fremgår af den skriftlige aftale om den overførte gødning ved beregningen af sit fosforarealkrav.

Efter den gældende bekendtgørelse er det således ikke ganske klart, om modtaget husdyrgødning tilknyttes gennemsnitsloftet for den jordbrugsvirksomhed, der afgiver husdyrgødningen, eller om det tilknyttes det gennemsnitsloft, som afgiveren har oplyst modtageren om.

Jordbrugsvirksomheden kender først sit endelige gennemsnitsloft efter udløbet af planperioden. I forhold til aftaler om husdyrgødning, der indgås i løbet af planperioden, kan den afgivende jordbrugsvirksomhed derfor ikke nødvendigvis oplyse sit endelige gennemsnitsloft. Modtageren af husdyrgødningen har imidlertid behov for at kende det præcise gennemsnitsloft, som den modtagne gødning skal indgå i modtagerens gennemsnitsloft med.

På denne baggrund foreslås det fastsat i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 37, stk. 5, (nuværende § 45, stk. 5,) at modtaget husdyrgødning eller husdyrgødning iblandet anden organisk gødning eller bioaske tilknyttes det gennemsnitsloft, som afgiveren har oplyst. Samtidig foreslås § 48, stk. 5-8, ophævet.

I forlængelse heraf foreslås der i en ny § 38 fastsat en oplysningspligt for jordbrugsvirksomheder, der afgiver husdyrgødning m.v. Af den foreslåede bestemmelse følger det, at jordbrugsvirksomheder, der afgiver husdyrgødning eventuelt iblandet anden organisk gødning eller bioaske, skal oplyse modtageren om den overførte fosformængde og gennemsnitsloftet for den afgivne gødning.

Hvis aftalen om overførsel af gødning indgås i løbet af planperioden, følger det af den foreslåede bestemmelse, at det oplyste gennemsnitsloft kan være op til 1 kg højere end gennemsnitsloftet efter § 35, stk. 3 (nuværende § 44, stk. 3). Herved gives der en margin for den afgivende jordbrugsvirksomhed i forhold til at forudsige gennemsnitsloftet for gødningen, uden at denne margin bliver så stor, at der herved gives mulighed for tilførsel af væsentlig mere gødning end efter § 35, stk. 3.

Det bemærkes, at hvis der oplyses et gennemsnitsloft, der er lavere end gennemsnitsloftet efter § 35, stk. 3, må der udbringes mindre gødning end ellers. Der er derfor ikke behov for en regel, der begrænser jordbrugsvirksomhedernes mulighed for at oplyse et lavere gennemsnitsloft.

Det fremgår af den nuværende § 49, at den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at harmonikravet og fosforarealkravet i de gældende §§ 43 og 44 er overholdt. Af ordensmæssige hensyn foreslås det, at dette dokumentationskrav skrives ind som selvstændige stykker i §§ 34 og 35 (nuværende §§ 43 og 44), og at § 49 på denne baggrund ophæves.

1.21. Ophævelse af regler om fosforregnskab

I gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2019/2020 vil der blive fastsat regler om fosforregnskab som en del af gødningsregnskabet. Som konsekvens heraf foreslås husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 14 ophævet.

1.22. Særlige regler for kødædende pelsdyr

Bekendtgørelsens § 5, stk. 2, fastsætter skærpede afstandskrav i forbindelse med etablering, udvidelse og ændring af pelsdyrhaller, gødningsrender og opsamlingsanlæg for husdyrgødning til brug for hold af kødædende pelsdyr. I bekendtgørelsens kapitel 13 (nuværende kapitel 16) er der fastsat særlige indretningskrav til pelsdyrhaller.

Der foreslås en sproglig tilretning af bestemmelserne, så reguleringsobjektet bliver husdyranlæg til kødædende pelsdyr. Herved opnås en ensretning med bekendtgørelsens terminologi i øvrigt. Der tilsigtes ingen indholdsmæssige ændringer herved.

I bekendtgørelsens § 44 (nuværende § 72) foreslås der herudover en række justeringer af lovteknisk karakter. For det første foreslås det, at stk. 2, der stiller krav om en minimumsbredde af gødningsrender på 28 cm for husdyranlæg til andre kødædende pelsdyr end ræve og om halmag under burene, opdeles i to selvstændige stykker.

Da kravet om halm gælder generelt, foreslås det, at dette krav kommer først som det nye stk. 2. Det bemærkes, at halmen både har til formål at hindre nedsivning af

kvælstof fra husdyranlæg, der er indrettet uden fast bund og afløb, og at mindske fordampningen af ammoniak. Derfor gælder kravet om et halmlag under burene både i husdyranlæg indrettet med henholdsvis uden fast bund og afløb.

Endvidere foreslås kravet om minimumsbredden på gødningsrender videreført som et nyt stk. 3. Henvisningen til overgangsbestemmelsen i § 87, stk. 3, foreslås ikke videreført, da der sædvanligvis ikke henvises til overgangsbestemmelser. Med den foreslåede ændring ændres der ikke ved, at der fortsat lovligt kan opretholdes en mindre rendebredde end 28 cm i overensstemmelse med overgangsbestemmelsen i § 59, stk. 3 (nuværende § 87, stk. 3).

Den gældende § 72, stk. 3, fastsætter, at fast husdyrgødning, der er opsamlet fra kødædende pelsdyr, skal opbevares efter reglerne i kapitel 6, og at flydende husdyrgødning, der er opsamlet fra kødædende pelsdyr, skal opbevares efter reglerne i kapitel 8. Kravene til, hvordan fast og flydende husdyrgødning, herunder husdyrgødning fra kødædende pelsdyr, skal opbevares, følger direkte af kapitel 6 og 8. Bestemmelsen i § 72, stk. 3, er således af ren vejledende karakter og foreslås derfor ophævet. Der tilsigtes ingen indholdsmæssige ændringer herved.

Bekendtgørelsens § 45 (nuværende § 73) stiller krav om en vaskeplads til rensning af foderrekvisitter, medmindre der udelukkende anvendes tørfoder. Ordet vaskeplads anvendes i bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (vaskepladsbekendtgørelsen) om et areal til påfyldning og vask af sprøjter, traktorer og andet materiel, der bruges til erhvervsmæssig udbringning af plantebeskyttelsesmidler. For at undgå forveksling foreslås det at anvende betegnelsen "areal" i stedet for "vaskeplads" i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 45. Der tilsigtes ingen indholdsmæssige ændringer med forslaget.

Det følger af bekendtgørelsens § 47, stk. 3, (nuværende § 75, stk. 3), at brugte hvalpenet skal renses for gødningsrester m.v. Der foreslås visse sproglige tilretninger af bestemmelsen, herunder at de dele af bestemmelsen, der vedrører håndteringen af hvalpenet, der ikke kan renses straks efter brug bliver et nyt selvstændigt stk. 4. De foreslåede ændringer er af ordensmæssig karakter, og der tilsigtes ingen indholdsmæssige ændringer.

1.23. Ophævelse af bestemmelse om forholdet til miljøbeskyttelseslovens § 19

Den nuværende § 83 foreslås ophævet, da bestemmelsen efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering er overflødig.

1.24. Udnyttelsesfrist for anmeldelser

Det foreslås i § 55, at en dispensation eller en ret ifølge en anmeldelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at dispensationen er meddelt, eller det anmeldte kan påbegyndes. Hvis en del af dispensationen eller retten ifølge en anmeldelse ikke er udnyttet, bortfalder dispensationen eller retten for denne del.

Det foreslås fastsat, at en dispensation eller en ret ifølge en anmeldelse anses for udnyttet, når etableringen, udvidelsen eller ændringen af anlægget eller dyreholdet faktisk er gennemført.

1.25. Kravet om 80 pct. plantedække på undtagelsesbrug

Det fremgår af § 34 (nuværende § 43), at der samlet højst udbringes husdyrgødning og anden organisk gødning i mængder svarende til 170 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode. Herfra gælder den undtagelse, at bedrifter, hvoraf mindst 2/3 af husdyrgødningen er fra kvæg, må udbringe op til 230 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode. Det er en forudsætning for at anvende undtagelsen, at betingelserne i bilag 2 overholdes.

Bilag 2, nr. 1, indeholder den grundlæggende betingelse for udbringning af op til 230 kg N pr. ha harmoniareal, nemlig at 80 pct. eller mere af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning skal dyrkes med en afgrøde med højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson. Der gælder således et særligt plantedækkekrav for disse bedrifter, der har til formål at kompensere for den øgede tilførsel af kvælstof.

Afgrøder med højt kvælstofoptag og lang vækstsæson er i bilag 2, nr. 2, e) defineret som: Græs, græsefterafgrøder, roer og græs- eller cikorieudlæg og rodcikorie. I planperioden 2018/2019 er det muligt herudover at opfylde kravet med græs, græsefterafgrøder og græsudlæg isået rug med skiveskærssåmaskine. Baggrunden herfor er hensynet til at bidrage til at sikre tilstrækkeligt med grovfoder til husdyrene i et år, der har været præget af tørke. Muligheden er alene relevant for planperioden 2018/2019, og den vil som konsekvens heraf med forslaget til ny husdyrgødningsbekendtgørelse blive udtaget af bilag 2.

Efter Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering er det med den gældende formulering af bilag 2, nr. 1, ikke ganske klart, hvornår en bedrift, der benytter undtagelsen, skal have dyrket 80 pct. eller mere af harmoniarealet med en afgrøde med højt kvælstofoptag og lang vækstsæson. Dette har betydning for de bedrifter, der enten anvender kvægundtagelsen for første gang eller som stopper med at anvende kvægundtagelsen.

Hensigten med bestemmelsen er, at der i planperioden efter, at bedriften har udbragt op til 230 kg N pr. ha harmoniareal, skal være etableret et plantedække af afgrøder med højt kvælstofoptag og lang vækstsæson på mindst 80 pct. af harmoniarealet. Plantedækket skal således være etableret den 1. august i den efterfølgende planperiode.

For at plantedækket kan være etableret på dette tidspunkt kræver det, at bedriften har sået afgrøder med højt kvælstofoptag og lang vækstsæson i den planperiode, hvor der udbringes op til 230 kg N pr. ha harmoniareal, således at disse afgrøder er vokset op og er blevet veletablerede den 1. august i den efterfølgende planperiode. Dyrkningssæsonen går således på tværs af to planperioder. Det er imidlertid først fra den 1. august i den planperiode, der følger efter planperioden, hvor der er udbragt 230 kg. N pr. ha harmoniareal, at plantedækkekravet skal være opfyldt og bliver kontrolleret.

Hvis en bedrift ansøger om at anvende kvægundtagelsen i planperioden 2019/2020, skal reglen være overholdt således, at det kan ses af gødningsplanlægningen 2019/2020, at der er etableret græs, roer, rodcikorie eller græs- eller cikorieudlæg i planperioden eller græsefterafgrøder i efteråret 2020,

der tilsammen opfylder reglen om 80 pct. roer, rodcikorie, græs- eller cikorieudlæg, græs eller græsefterafgrøder.

På denne baggrund foreslås det, at det præciseres i bilag 2, nr. 1, at det er i planperioden efter, at virksomheden har udbragt 230 kg N pr. ha, at der skal være etableret plantedække på 80 pct. eller mere af harmoniarealet med en afgrøde med højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson.

Tilsvarende foreslås det i bilag 2, nr. 5, præciseret, at 1. marts som det tidligste tidspunkt for nedpløjning eller nedvisning af afgrøder, der overvintrer på marken, er den 1. marts i den efterfølgende planperiode.

Afgrøden rodcikorie er ikke som græsudlæg, cikorieudlæg og græsefterafgrøder en afgrøde, der overvintrer på marken. Det foreslås derfor, at rodcikorie fjernes fra nr. 5 om afgrøder, der tidligst må nedpløjes eller nedvisnes den 1. marts.

I henhold til bilag 2, nr. 6, 1. pkt., må bælgssæd og andre kvælstoffikserende afgrøder som f.eks. rød- og hvidkløver ikke dyrkes på de arealer, som bedriften har til rådighed. Der gælder imidlertid en undtagelse fra denne hovedregel, der medfører, at det er tilladt at dyrke hhv. byg/ært blandinger med udlæg, kløver og lucerne i græsmarker med under 50 kløver eller lucerne samt græs eller cikorieudlæg med under 50 pct. kløver eller lucerne. Henset til at der har været tvivl om, hvordan denne undtagelse i bilag 2, nr. 6, 2. pkt., skal forstås, foreslås der en justering af ordlyden.

Der er tale om præciseringer, og der tilsigtes ikke materielle ændringer med forslaget.

2. Miljøvurdering af husdyrgødningsbekendtgørelsen

Det følger af miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1, at myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer, bl.a. hvor disse udarbejdes inden for landbrug og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til anlæg til intensiv husdyravl, som kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet.

Det følger endvidere af miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, at myndigheden skal gennemføre en vurdering af, hvorvidt mindre ændringer i planer eller programmer, der udarbejdes inden for landbrug og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til anlæg til intensiv husdyravl eller i øvrigt, kan få væsentlig indvirkning på miljøet, således at der skal gennemføres en miljøvurdering.

En bekendtgørelse kan anses som en plan eller et program efter miljøvurderingslovens regler, og Miljø- og Fødevareministeriet har vurderet, at flere af de foreslåede ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til anlæg til intensiv husdyravl, således at der skal gennemføres en miljøvurdering heraf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen indeholder endvidere gældende regler, som ikke tidligere er miljøvurderet, og som vurderes at være omfattet af kravet om miljøvurdering.

Miljø- og Fødevareministeriet har derfor udarbejdet en miljørapport over de foreslåede ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen samt af gældende regler, der er vurderet omfattet af miljøvurderingskravet, og som ikke tidligere har været underlagt en miljøvurdering.

Der henvises til miljørapport over ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen, der er sendt i offentlig høring samtidig med udkast til bekendtgørelser.

I forlængelse af EU-domstolens fortolkning af habitatdirektivets art. 6, stk. 3, i sag C-293/17 og C-294/17 har Miljø- og Fødevareministeriet desuden haft overvejelser om, hvorvidt der efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, er pligt til at foretage en habitatkonsekvensvurdering af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering er det ikke ganske klart, hvor langt forpligtelsen efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, til at konsekvensvurdere generelle regler rækker. På det foreliggende grundlag er det ministeriets vurdering, at myndighederne som udgangspunkt alene er forpligtede til at habitatkonsekvensvurdere generelle regler i den særlige situation, hvor en regulering med konkrete tilladelser og godkendelser, der har været underlagt habitatkonsekvensvurdering efter artikel 6, stk. 3, afløses af en regulering baseret på umiddelbart gældende generelle regler om det samme.

Med det foreliggende udkast til ny husdyrgødningsbekendtgørelse foreslås der ikke fastsat umiddelbart gældende generelle regler om forhold, der i gældende ret er reguleret i tilladelser eller godkendelser.

Med ændringen af husdyrbrugloven i 2017, jf. lovforslag nr. 114 af 12. januar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v., blev der foretaget en vurdering efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, af de dele af lovforslaget, der vedrører forhold, der hidtil havde været reguleret i tilladelser og godkendelser, men som efter forslaget fremover skulle reguleres i generelle regler fastsat i husdyrgødningsbekendtgørelsen i medfør af husdyrbrugloven. Denne vurdering er fortsat dækkende. Det er derfor Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at udkastet til ny husdyrgødningsbekendtgørelse ikke nødvendiggør en fornyet vurdering efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3.

3. Administrative og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Udkast til nærværende bekendtgørelser har været sendt i præhøring i Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER). TER vurderer, at bekendtgørelsesudkastene ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet. Miljø- og Fødevareministeriet har vurderet, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for de konkrete ændringer i udkastet. TER har ingen bemærkninger hertil.

Der er endvidere foretaget screening af, hvorvidt bekendtgørelsesudkastene har implementeringskonsekvenser set i forhold til principperne i Vejledning om digitaliseringsklar lovgivning. Det er vurderingen, at bekendtgørelsesudkastene ikke har implementeringskonsekvenser.

4. Forholdet til EU-retten

Bioaskebekendtgørelsen indeholder ikke regler, der implementerer EU-retsakter. De følgende redegørelser for forholdet til EU-retten vedrører derfor alene husdyrgødningsbekendtgørelsen.

4.1. Overholdelse af regeringens fem faste principper for implementering af EU-regulering

Hovedparten af nitratudirektivet er i dansk ret gennemført i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Afsnit 4.2. nedenfor indeholder en gennemgang af de foreslåede ændringer i bekendtgørelsen, der har betydning for nitratudirektivet.

I 2017 blev reguleringen i husdyrbrugloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen af udbringning af husdyrgødning omlagt til at følge af generelle regler.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen indeholder herefter

- en regulering af fosfor i form af fosforlofter, der begrænser mængden af udbragt husdyrgødning m.v.,
- foranstaltninger til at undgå, at jord, der modtager organisk gødning, eroderer ned i vandmiljøet,
- krav om husdyrefterafgrøder inden for oplande til nitrutfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-områder, hvor mængden af udbragt organisk gødning er steget siden 2007, og inden for kystvandoplande med et indsatsbehov i medfør af vandområdeplanerne,
- krav om anvendelse af særlige udbringningsteknikker i og i nærheden af særlige ammoniakfølsomme naturtyper og
- restriktioner på anvendelse af husdyrgødning fra smågrise, der er behandlet med receptpligtig medicinsk zinkoxid.

Disse regler bidrager for det første til opfyldelsen af de miljømål, der er fastsat i vandramme-, habitat-, nitrat- og havstrategidirektiverne. For det andet tjener reglerne til afløsning af de processuelle krav om konkrete vurderinger, der er indeholdt i VVM-direktivet og habitatdirektivet, ved at udgøre en tilstrækkelig god miljøbeskyttelse til, at væsentlige påvirkninger på natur- og vandområder, som er omfattet af habitat-, fuglebeskyttelses-, vandramme-, grundvands-, drikkevands- og havstrategidirektiverne, kan udelukkes.

Udkastet til ny husdyrgødningsbekendtgørelse viderefører ovennævnte direktivimplementering. Dog foreslås husdyrefterafgrødekravet fremover fastsat i plantedækkebekendtgørelsen i medfør af gødskningsloven, og som konsekvens heraf foreslås bestemmelserne herom ophævet i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

NEC-direktivet har til formål at reducere luftforureningen i Europa. Direktivet stiller krav om, at EU's medlemslande reducerer udledningen af fem luftforurenende stoffer i forhold til niveauet i 2005. I relation til ammoniak er Danmark forpligtet til at reducere ammoniakudledningen med 24 pct. i 2020 og 2030 ift. 2005.

Det foreslåede krav om nedbringning af visse typer af kunstgødning har til formål at mindske Danmarks samlede ammoniakemissioner og dermed at bidrage til opfyldelsen af Danmarks reduktionsmål.

Bekendtgørelsesudkastet har været forelagt sekretariatet for regeringens Implementeringsudvalg, der har vurderet, at udkastet overholder regeringens fem principper for implementering af EU-ret.

4.2. Bestemmelser, der er omfattet af krydsoverensstemmelse

Flere af de bestemmelser, der foreslås ændret, indgår som en del af den danske implementering af nitratdirektivet. Det følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1306/2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik, at overtrædelser af bestemmelser, der implementerer nitratdirektivets artikel 4 og 5, er omfattet af bestemmelserne om krydsoverensstemmelse.

Af betydning for krydsoverensstemmelse foreslås der ændringer i bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9, stk. 1 og 2, om indretning af husdyranlæg, § 11, om opbevaringskapacitet, §§ 13 og 14 om opbevaring af fast husdyrgødning, § 15, stk. 1, om oplag af husdyrgødningsbaseret kompost, § 16, stk. 1, om overdækning af møddinger m.v., § 18 om ensilageopbevaringsanlæg, § 24, stk. 2 og 3 (gældende bekendtgørelses § 27, stk. 2 og 3), § 26, stk. 1, 1. og 2. pkt. (gældende bekendtgørelses § 29, stk. 1, 1. og 3. pkt.) om indretning af afløb m.v., § 28, stk. 9 (gældende bekendtgørelses § 31, stk. 9) om hhv. udbringningsperioden for flydende husdyrgødning og flydende affald, § 29, stk. 1, 5, 7 og 8 (gældende bekendtgørelses § 32, stk. 1, 5, 7 og 8) om udbringning af bl.a. kunstgødning, § 37 om husdyrefterafgrøder, § 34, stk. 3, (gældende bekendtgørelses § 43, stk. 3,) om grænser for tildeling af husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse (harmonireglerne), § 41 (gældende bekendtgørelses § 48, stk. 1) om dokumentation for afgivelse af husdyrgødning, § 44, stk. 1 og 2 (gældende bekendtgørelses § 72, stk. 1 og 2) om indretning af pelsdyrhaller, samt bilag 2, om de betingelser, der er gældende for bedrifter, der benytter kvægundtagelsen. Bestemmelserne er en del af implementeringen af nitratdirektivet og derfor omfattet af krydsoverensstemmelse.

For så vidt angår de foreslåede ændringer af § 9, stk. 1 og 2, §§ 11, 14, 18 (bortset fra muligheden for at en vulst kan udgøre en sidebegrænsning, der er beskrevet nedenfor), § 26, stk. 1, 1. og 3. pkt. (gældende bekendtgørelses § 29, stk. 1, 1. og 2. pkt.), § 29, stk. 1, 5, 7 og 8 (gældende bekendtgørelses § 32, stk. 1, 5, 7 og 8), § 34, stk. 3 (gældende bekendtgørelses § 43, stk. 3), § 41 (gældende bekendtgørelses § 48, stk. 1), § 44, stk. 1-3 (gældende bekendtgørelses § 72, stk. 1-3), og bilag 2 er der alene tale om forslag til præciseringer og lovtekniske justeringer af bestemmelserne. Der tilsigtes hermed ikke ændringer i forhold til krydsoverensstemmelsesbelægningen af disse bestemmelser.

§§ 24, 25 og § 26, stk. 1, § 48, stk. 2, samt § 49 i den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse foreslås ophævet. Der er imidlertid ikke tale om, at gældende krydsoverensstemmelsesbelagte krav i de nævnte bestemmelser ophæves, da reguleringen videreføres i øvrige bestemmelser, der allerede efter

gældende ret er belagt med krydsoverensstemmelse. Der henvises til de dele af høringsbrevet, der beskriver de relevante lovtekniske justeringer.

Hvad angår § 37 foreslås bestemmelsen ophævet i husdyrgødningsbekendtgørelsen som konsekvens af, at der fremover foreslås fastsat krav om husdyrefterafgrøder i plantedækkebekendtgørelsen. Husdyrefterafgrødekravet fastsat i plantedækkebekendtgørelsen vil være omfattet af krydsoverensstemmelse.

Det bemærkes, at definitionen af harmoniarealer, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 40, stk. 2 (gældende bekendtgørelses 47, stk. 2) foreslås justeret. Bestemmelsen er ikke selvstændigt krydsoverensstemmelsesbelagt, men afgrænsningen af, hvilke arealer, der er harmoniarealer, har betydning for § 34, stk. 1 og 2 (gældende bekendtgørelses § 43, stk. 1 og 2) vedrørende harmonikravet.

Opbevaring af forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 26 eller derover i markstakke

Det følger af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 13, stk. 1, at fast husdyrgødning, herunder forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 26 eller derover, kun må opbevares på møddinger, i lukkede containere, der er placeret på befæstet areal med en tæthed, som angivet i § 14, stk. 3, og med afløb til en møddingsaftbeholder eller lignende, eller efter reglerne for flydende husdyrgødning.

Det følger af Byggeblad for opbevaring af fiberfraktion i overdækket markstak, at forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 26 eller derover må opbevares i en markstak.

I henhold til nitratdirektivets artikel 4, jf. bilag II, A, nr. 5, skal medlemslandene bl.a. fastsætte foranstaltninger til at undgå vandforurening som følge af at væsker, der indeholder husdyrgødning, siver eller løber ned i grund- eller overfladevandet.

For fast husdyrgødning, herunder forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 26 eller derover, er nitratdirektivets krav implementeret i husdyrgødningsbekendtgørelsen ved, at oplagring skal ske på møddingspladser, i en lukket container på et befæstet areal eller i en beholder til flydende husdyrgødning. Det foreslås, at forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 26 eller derover indarbejdes i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 13, stk. 2, § 15, stk. 1 og § 16, stk. 1, jf. afsnit 1.7.1, så forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 26 eller derover på linje med husdyrgødningsbaseret kompost med en tørstofprocent på mindst 30 kan opbevares i markstakke.

I henhold til § 15, stk. 1, må oplag af husdyrgødningsbaseret kompost med en tørstofprocent på mindst 30 ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand, og oplaget må ikke etableres inden for de afstande, der er nævnt i § 6, stk. 1. Efter § 15, stk. 4, må oplaget højst være placeret det samme sted i 12 måneder ad gangen og der må ikke etableres et oplag samme sted, før der er forløbet 5 år. Efter husdyrgødningsbekendtgørelsens § 16, stk. 1, skal oplag af husdyrgødningsbaseret kompost overdækkes med et tætsluttende og vandtæt

materiale straks efter udlægning. Undtaget herfra er møddinger med daglig tilførsel samt midlertidige oplag af husdyrgødning baseret kompost, jf. § 16, stk. 2 og 3. De nævnte bestemmelser er med til at sikre en korrekt implementering af nitratdirektivets artikel 4 i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning.

Som nævnt ovenfor følger det af EU's forordning om krydsoverensstemmelse, jf. Europa-Parlamentets og rådets forordning nr. 1306/2013 (EU), art. 93, jf. bilag 2, at der skal være krydsoverensstemmelse på krav, der implementerer nitratdirektivets artikel 4 og 5.

Det foreslås på baggrund af ovenstående, at oplagring af forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 26 eller derover i markstakke fremover pålægges krydsoverensstemmelsessanktion i følgende situationer:

- Opbevaring på andre måder end på møddinger, i lukkede containere, der er placeret på befæstet areal med en tæthed, som angivet i § 14, stk. 3, og med afløb til en møddingsaftbeholder eller lignende, efter reglerne for flydende husdyrgødning eller i en markstak.
- Ved oplagring i markstakke på en måde, der medfører risiko for forurening af grund- eller overfladevand.
- Ved etablering af oplag inden for følgende afstande:
  - 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
  - 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
  - 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², jf. dog stk. 2.
- Ved placering af oplag det samme sted i mere end 12 måneder ad gangen.
- Ved etablering af oplag samme sted, før der er forløbet 5 år.
- Ved oplag, der ikke overdækkes med et vandtæt materiale straks efter udlægning.

Anvendelse af en vulst som alternativ til kravet om sidebegrænsning på et ensilageopbevaringsanlæg

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 18 fastsætter krav til indretningen af et ensilageopbevaringsanlæg, herunder at hver af ensilageopbevaringsanlæggets sider skal have en sidebegrænsning bestående af en mindst 1 meter høj mur eller en mindst 2 m bred randbelægning. Det foreslås, at der bliver mulighed for at sidebegrænsningen på den side af anlægget, hvorfra der er fald mod afløb, kan bestå af en vulst.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24, stk. 3 (gældende bekendtgørelses § 27, stk. 3), fastlægger, at der på et ensilageopbevaringsanlæg ikke må lægges ensilage på randbelægningen. Det foreslås, at det tilføjes til bestemmelsen, at der på et ensilageopbevaringsanlæg med vulst ikke må lægges ensilage på den del af ensilageopbevaringsanlæggets bund, der ligger 2 m eller nærmere vulsten.

I henhold til krydsoverensstemmelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt 1.11, er reglerne for indretning og drift af et ensilageopbevaringsanlæg krydsoverensstemmelsesbelagt.

Det foreslås, at anvendelse af vulst i forbindelse med indretning og drift af et ensilageopbevaringsanlæg pålægges krydsoverensstemmelsessanktion i følgende situationer:

- Indretning af et ensilageopbevaringsanlæg med en vulst, der ikke er
  - mindst 0,1 m over terræn
  - mindst 0,6 m bred i bunden
  - nedfræset i en dybde af mindst 0,03 m og
  - placeret på den side af anlægget, hvorfra der er fald mod afløb.
- Placering af ensilage på den del af ensilageopbevaringsanlæggets bund, der ligger 2 m eller nærmere vulsten.

Undtagelse fra lukkeperioden for flydende husdyrgødning og flydende affald
Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28, stk. 9 (gældende bekendtgørelses § 31, stk. 9), er en undtagelse fra lukkeperioden for flydende husdyrgødning og flydende affald, der tillader udbringning forudsat nærmere bestemte nedbørsforhold er til stede. Den nærmere fastlæggelse af de relevante nedbørsforhold sker på baggrund af vejrdato opgjort på regionsniveau. Det foreslås, at bestemmelsen ændres, så fastlæggelse af nedbørsforholdene foretages på kommuneniveau.

I henhold til krydsoverensstemmelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt 1.13, er reguleringen af udbringningsperioderne krydsoverensstemmelsesbelagt. Det foreslås, at udbringning af flydende husdyrgødning og flydende affald pålægges krydsoverensstemmelsessanktion i følgende tilfælde:

- Udbringning af flydende husdyrgødning og flydende affald i perioden fra høst, dog senest 1. oktober, til 1. februar, når der i den pågældende kommune ikke har været nedbør i overensstemmelse med de nærmere fastlagte kriterier i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28, stk. 9.